İŞKUR

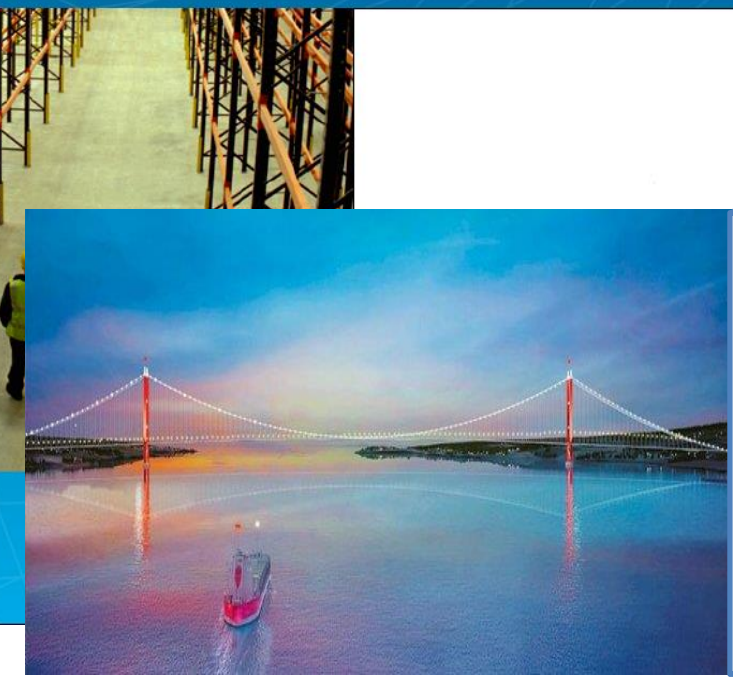

2017

ÇANAKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

İş ve Meslek Danışmanları

Ahmet ŞARMAN

Hayrettin KARACAN

ÖNSÖZ

Çanakkale tarihiyle, coğrafyasıyla, hoşgörülü insanlarıyla tarihin her döneminde önemini korumuş ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. 1095 Çaka Bey den buyana bizim tarihimizde yer almış 1915' te tüm dünyaya Türk Milletinin yenilmez azmini ve cesaretini gösterdiği ve "Çanakkale Geçilmez" düsturunu öğrettiği yer olmuştur. Milletimiz vatanına ve devletine yine 15 Temmuz'da bu ruhla sahip çıkmış ve egemenliğin millete ait olduğunu bir kez daha dünyaya haykırmıştır.

Çanakkale doğal güzellikleri, konumu, eğitim olanakları, ticari ve turistik potansiyeli ile her geçen gün ön plana çıkmaktadır. Şehirde hızlı bir yapılaşma ve göçe bağlı nüfus artışı olmaktadır. Çanakkale boğazı üzerine kurulacak köprü projesinin imzalanması ilimizi bir cazibe merkezi haline dönüştürmüştür. Anadolu şehirlerinden vatandaşlarımızın ve öğrencilerimizin Çanakkale Savaşlarının geçtiği bölgeleri milli bir bilinç ile her geçen gün daha çok ziyarete gelmeleri, yaz döneminde ilimizin doğal güzelliklerini ziyarete gelen turist sayısının artması, ayrıca transit yolcular için ulaşımda kilit bir nokta olmasından dolayı sosyal, ticari ve ekonomik hayat ilimizde canlanmaktadır. İşgücü piyasası da bu duruma uygun olarak gelişmekte, var olan iş alanları canlanmakta ve gelişmekte ayrıca yeni iş alanları oluşmaktadır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir. Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların mevcut istihdam ve ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir.

Çanakkale ilinde yapılan 2017 yılı İPA Çalışmasının ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Bu çalışmamızın içinde yer alan istatistiklerin ve verilerin işgücü piyasasında rehber ve yol gösterici olacağı inancıyla emeği geçen herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Ali ÇALIŞKAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 14
İKİNCİ BÖLÜM 16
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 16
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
İşyeri Verileri 18
Mevcut İstihdam 29
AÇIK İŞLER 33
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 58
EKLER 67
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 67

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 12
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 13
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 13
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 14
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 15
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 18
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 26
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 29
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 31
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 32
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 33
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 34
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 35
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 39
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 41
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 43
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 44
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 44
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 45
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 47
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 48
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 49
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 50
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 51
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 53
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 54
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 57
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 59
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 60
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 61
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 19
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 20
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 21
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 22
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 23
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 24
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 28
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 30
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 34
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 36
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 36
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 37
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 37
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 38
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 40
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 42
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 52
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 52
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 54
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 55
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 56
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 63

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Çanakkale İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 502 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı 400'dür. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 26 bin 421 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 20 bin 257 çalışan erkeklerden, 6 bin 165 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 41'i, kadınların ise yüzde 42'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 66 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 7432'dir. Çanakkale ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 2,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Çanakkale ili açık iş oranı bakımından 0,6 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 13,9 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 27'dir. Ayrıca Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yüzde 4,7 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubudur. Çanakkale ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi

(Genel), Sapancı (Kaldırma Teçhizatlı), Garson (Servis Elamanı), Şoför-Yük Taşıma ve Metal İşleri Teknisyeni olarak sıralanmaktadır. İl genelinde açık işlerin yüzde 44,5'i için her hangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 54,3'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 34,1'i söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Şoför-Yük Taşma mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Elektrikçi(Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir. Çanakkale ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işverenlerin yüzde 30,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 1,8 ile Türkiye genelinden 0,6 puan daha az olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Çanakkale İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Çanakkale ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Çanakkale ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

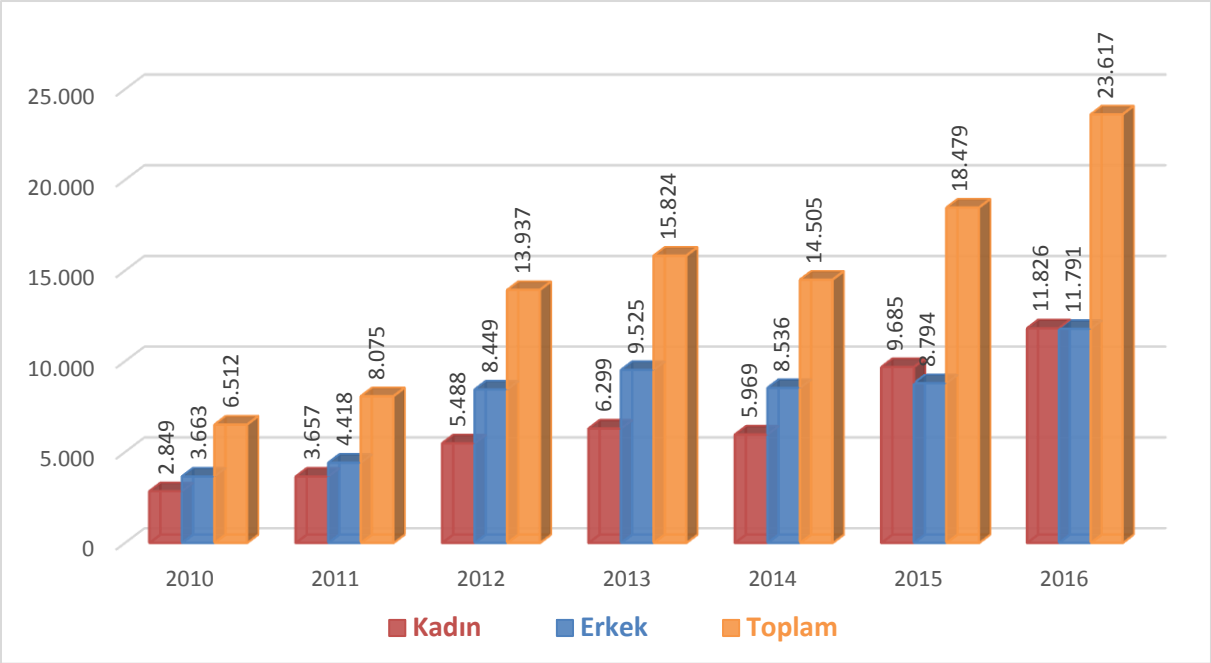

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 23 bin 617 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 11 bin 791 tanesini erkekler, 11 bin 826'sını kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 17 bin 105

tane artmıştır. Bu artışın 8 bin 977 tanesini kadınlar, 8 bin 128 tanesini erkekler oluşturmuştur. 2016 yılı itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 50'si kadınlardan, yüzde 50'si erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.382	2.134	4.516
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.078	570	1.648
BÜRO MEMURU (GENEL)	600	317	917
SATIŞ DANIŞMANI	487	299	786
GARSON (SERVİS ELEMANI)	153	298	451
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	216	217	433
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA		421	421
SEKRETER	414	7	421
İŞLETMECİ	158	209	367
KASİYER	241	102	343

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Çanakkale ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 4 bin 516 tane başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %43,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Aşçı yardımcısı, Ön Muhasebeci, Veri Giriş Kontrol İşletmeni ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Güvenlik Görevlisi, Şoför (Yolcu Taşıma) ve Elektrikçi (Genel) meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre hizmet sektöründe daha fazla görev aldığı söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Çanakkale ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

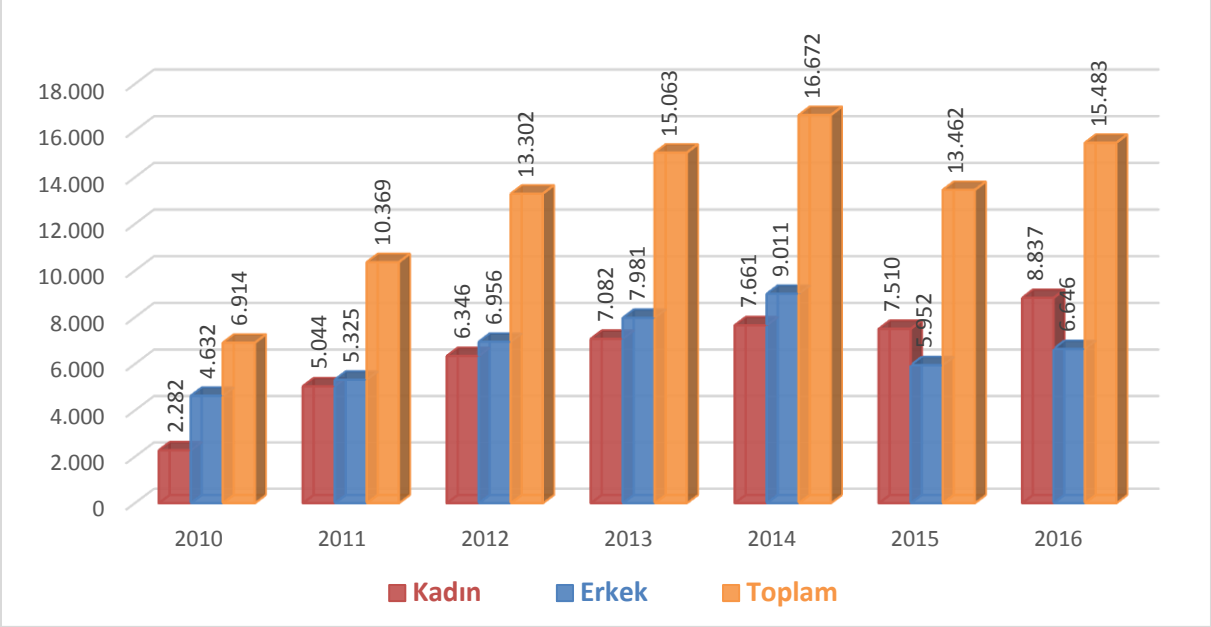

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı 6 bin 914 işsizin 4 bin 632'si erkeklerden, geri kalan 2 bin 282 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 15 bin 483 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 2 bin 282 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık iki kat artarak 8 bin 837'e yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.803	1.073	2.876
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	679	153	832
BÜRO MEMURU (GENEL)	499	216	715
SATIŞ DANIŞMANI	358	196	554
SEKRETER	400	4	404
İŞLETMECİ	137	164	301
GARSON (SERVİS ELEMANI)	93	202	295
ÖN MUHASEBECİ	216	52	268
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	200	66	266
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA		260	260

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Çanakkale ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Çanakkale ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 876 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Çanakkale ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %42,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerin yanı sıra Aşçı Yardımcısı, Mutfak Görevlisi ve Kasiyer gibi hizmet sektörü mesleklerinde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

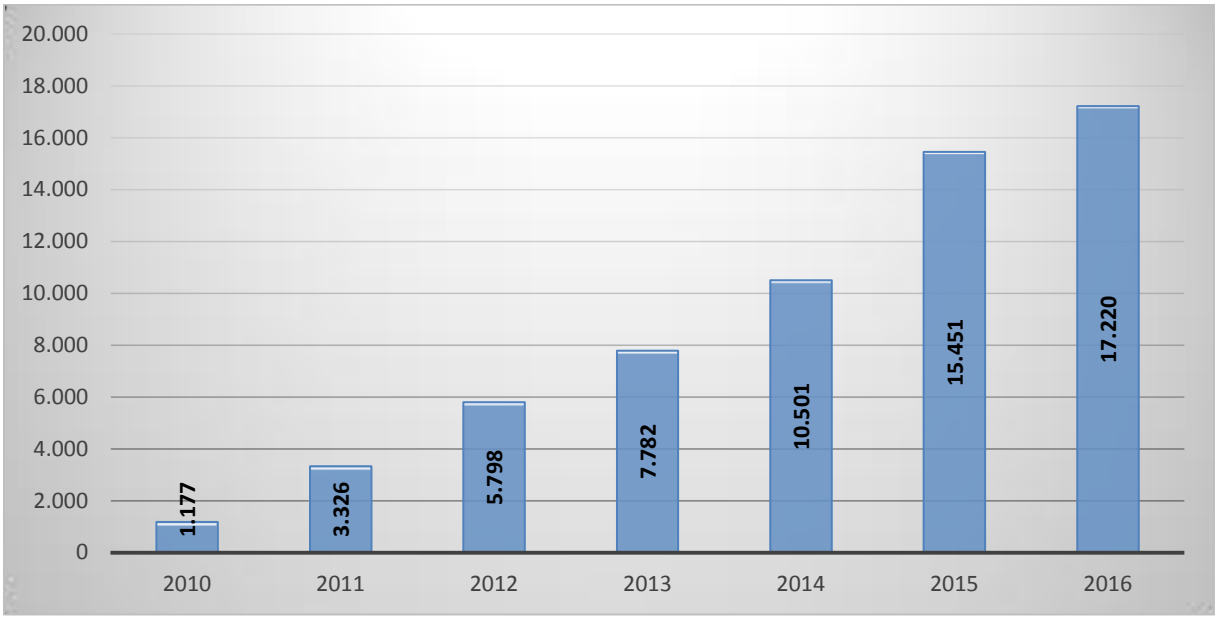

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 177 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 17 bin 220 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde düzenli artan bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 47,1 oranında artış göstermiştir. Açık iş sayısı 17 bin 220 ile 2016 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 11,4'lük bir artış sergilemiştir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.525
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2.353
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	1.405
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	1.093
SATIŞ DANIŞMANI	603
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	558
GARSON (SERVİS ELEMANI)	473
MAKİNECİ (DİKİŞ)	423
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	406
KASİYER	338

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 2016 yılında 17 bin 220 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 3 bin 525 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %20,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Balık Temizleme İşçisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

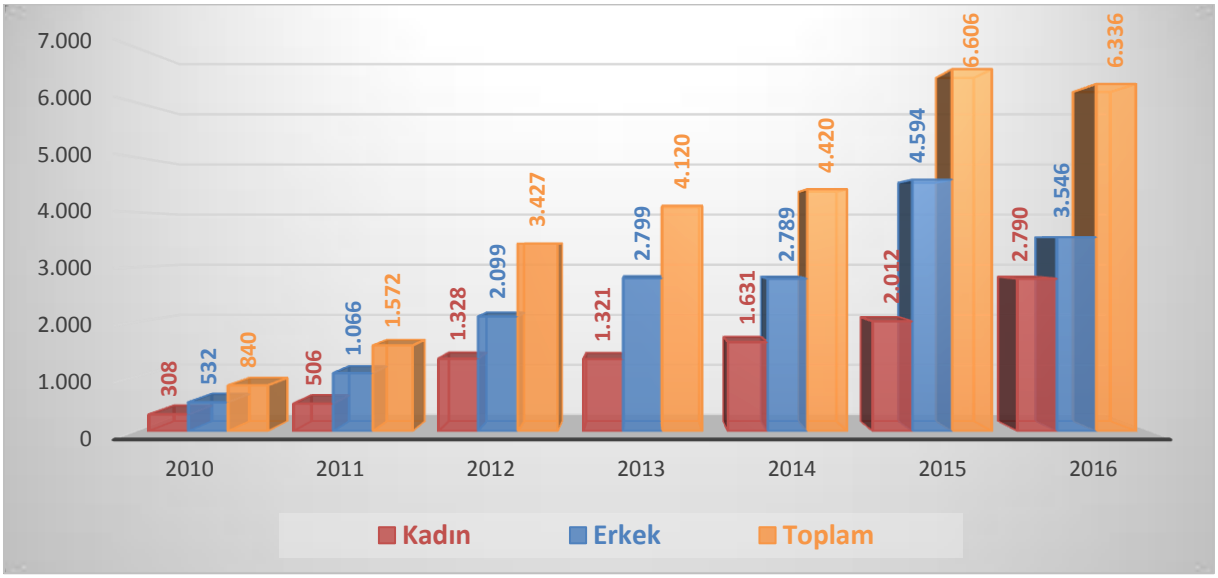

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 840 olan Çanakkale ilinde işe yerleştirilenlerin 532'si erkeklerden, geri kalan 308 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2016 yılına kadar artış, eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Çanakkale ilinde 6 bin 336 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılına kadar işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 25 ile 35'i kadınlardan oluşurken bu oran 2016 yılında yüzde 44'e yükselmiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2015 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir artış yaşanmıştır. Ekonomideki hareketlilik, sektörel kararlılıklar, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini arttırmıştır. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	426	1.030	1.456
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	521	619	1.140
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	591	207	798
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	281	366	647
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	138	166	304
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	51	167	218
SATIŞ DANIŞMANI	65	78	143
BÜRO MEMURU (GENEL)	82	44	126
MEYVE SEBZE AYIKLAMA İŞÇİSİ	84	29	113
MADENCİ (GENEL)	2	109	111

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde bin 456 tane işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel)mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %28,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Balık Temizleme İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	49	433	358	791
2011	48	590	678	1.268
2012	59	404	800	1.204
2013	41	492	295	787
2014	43	555	282	837
2015	26	366	235	601
2016	29	394	190	584

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 59 kursa 404 kadın kursiyer, 800 erkek kursiyer katılarak toplam bin 204 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 29 mesleki eğitim kursuna 584 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 394'ü erkek, 190'ı erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 67'si kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	SÜTHANE/ MANDIRA İŞÇİSİ	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ
EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	ZEYTİN AĞACI BUDAMACISI	EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ
AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)	FİDAN YETİŞTİRİCİSİ	SÜTHANE/ MANDIRA İŞÇİSİ
EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI	İLAÇLAMACI (BİTKİ ZARARLILARI İLE MÜCADELE)	SATIŞ GÖREVLİSİ
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	SATIŞ GÖREVLİSİ	AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)
SATIŞ GÖREVLİSİ	BAKLAGİL YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİSİ	BAKLAGİL YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİSİ
BAKLAGİL YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİSİ	DANIŞMA MEMURU	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ
KADIN DIŞ GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI	MOBİLYA DÖŞEME İŞÇİSİ	ZEYTİN AĞACI BUDAMACISI
DANIŞMA MEMURU	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Süt Sığır Yetiştiricisi, El Sanatları Teknolojisi Teknisyeni mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Süt Sığır Yetiştiricisi, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), El Sanatları Teknolojisi Teknisyeni mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Süthane/Mandıra İşçisi, Zeytin Ağacı Budaması mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	3	3	6
2011	30	109	151	260
2012	77	123	307	430
2013	207	205	228	433
2014	319	226	189	415
2015	754	609	401	1.010
2016	1093	768	702	1.470

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2013 yılına göre 5,28 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında bin 93 program düzenlenmiş olup toplam bin 470 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 52,2'si kadınlardan yüzde 47,8'i erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 52,2 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
SATIŞ DANIŞMANI	SATIŞ DANIŞMANI	SATIŞ DANIŞMANI
AŞÇI YARDIMCISI	GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)
HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	AŞÇI YARDIMCISI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	ÖN MUHASEBECİ	ÖN MUHASEBECİ
ÖN MUHASEBECİ	AŞÇI YARDIMCISI	HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI
MUHASEBE MESLEK ELEMANI	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	KASİYER
KASİYER	KASİYER	MUHASEBE MESLEK ELEMANI
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
SEKRETER	BAHÇIVAN	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı) ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Satış Danışmanı, Aşçı Yardımcısı ve Büro Memuru (Genel) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı) ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	16	242	171	413
2015	30	493	296	789
2016	38	467	487	954

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 38 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 1,3 kat daha fazladır. Programa 467'si kadın, 487'si erkek olmak üzere toplam 954 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	12	145	190	335
2011	16	109	125	234
2012	23	346	140	486
2013	24	421	147	568
2014	27	487	108	595
2015	133	3.642	2.178	5.820
2016	62	815	321	1.136

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Çanakkale ilinde 2015 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 62 kurs açılmış olup bu programlara 3 bin 815'i kadın, 321'i erkek olmak üzere toplamda bin 136 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla Çevre Temizliği, Ağaçlandırma ve MEB Bakım ve Onarım Temizlik işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	1.598	1.210
2011	1.752	1.246
2012	2.910	1.695
2013	3.683	2.220
2014	4.106	2.150
2015	4.893	2.448
2016	7.391	3.490

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ilinde 2016 yılında toplam 7 bin 391 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 3 bin 490'ı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 51,1 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 42,6 oranında artış göstermiştir.

Tablo 10'da ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	612
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	172
SATIŞ DANIŞMANI	127
BÜRO MEMURU (GENEL)	124
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	108
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	96
GARSON (SERVİS ELEMANI)	61
ÖN MUHASEBECİ	59
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	57
KASİYER	51

Kaynak: İŞKUR

Çanakkale ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 612 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %17,5'ni oluşturmaktadır. Temizlik Görevlisi mesleğinde ise bu sayı 172 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Satış Danışmanı ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çanakkale ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çanakkale ilinde 400 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 26 bin 421 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Çanakkale ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	99
İmalat	95
İnşaat	75
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	36
Ulaştırma ve depolama	26
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10
Madencilik ve taş ocakçılığı	10
Eğitim	8
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Diğer hizmet faaliyetleri	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**400**

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çanakkale ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 24,7'si Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 19'dur. Bu durumda Çanakkale ilinde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründen sonra en fazla işyeri İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 23,7'si bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 30 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı

ve İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. Daha sonra en az istihdamı olan sektörler ise Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde yalnızca 1'er işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Çanakkale ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

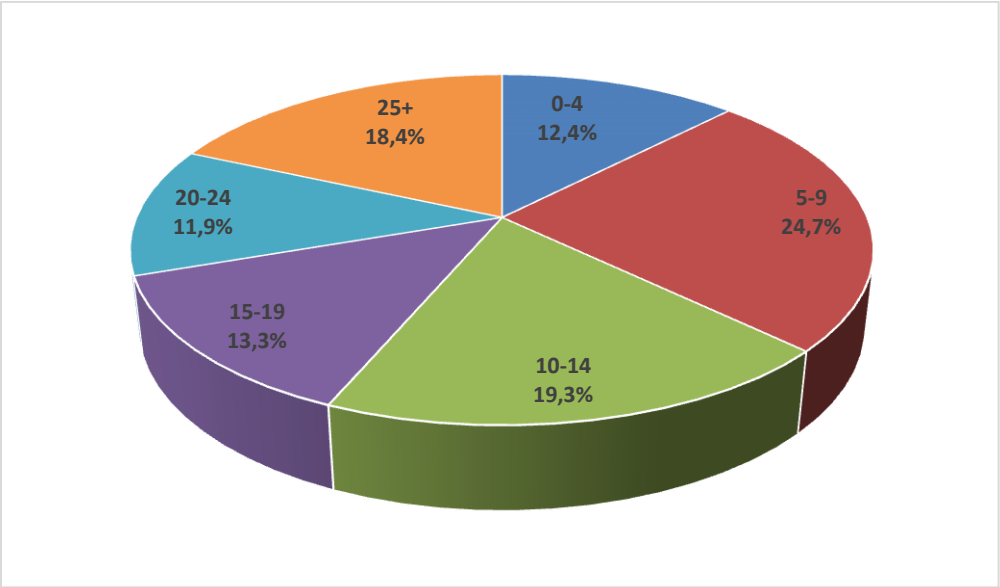

Kaynak: İPA 2017

Grafik 1'de görüldüğü üzere Çanakkale ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 24,7'si 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,3'tür. İşyerlerinin yaklaşık %40'ı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 10 işyerinden 3'ü ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

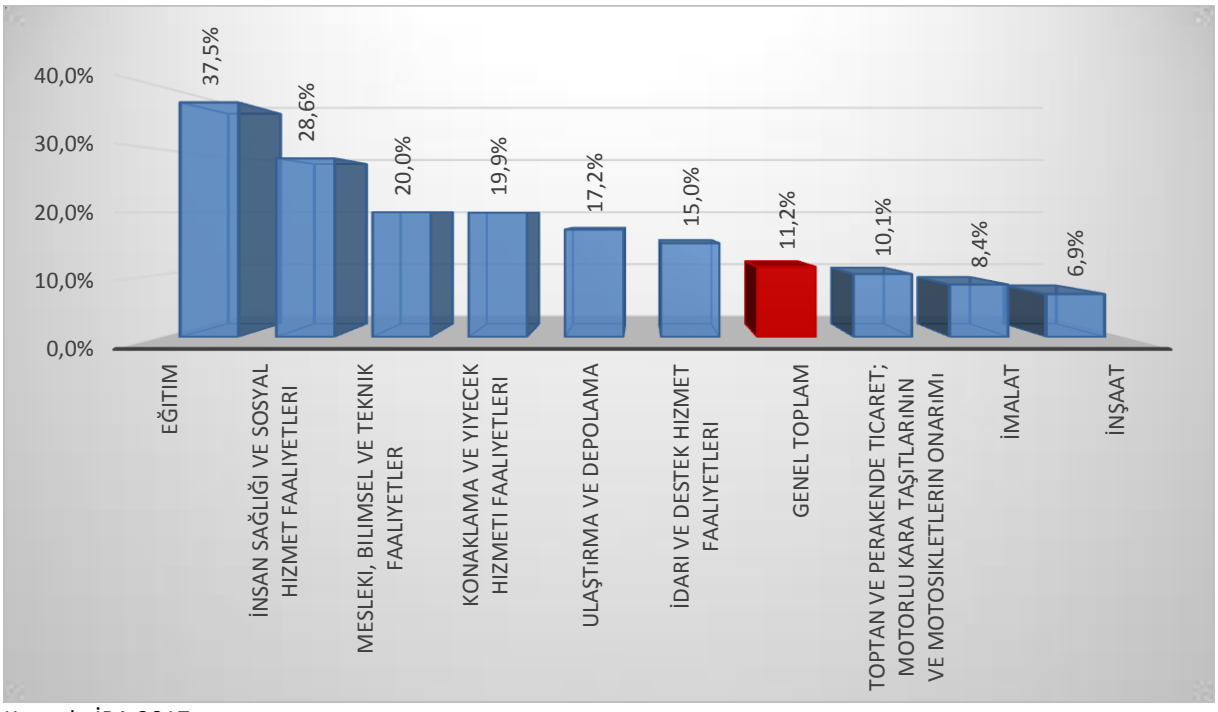

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 37,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Çanakkale ili genelinde bu oran yüzde 11,2 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Çanakkale ilinde ikinci sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 28,6'sında part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 20 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

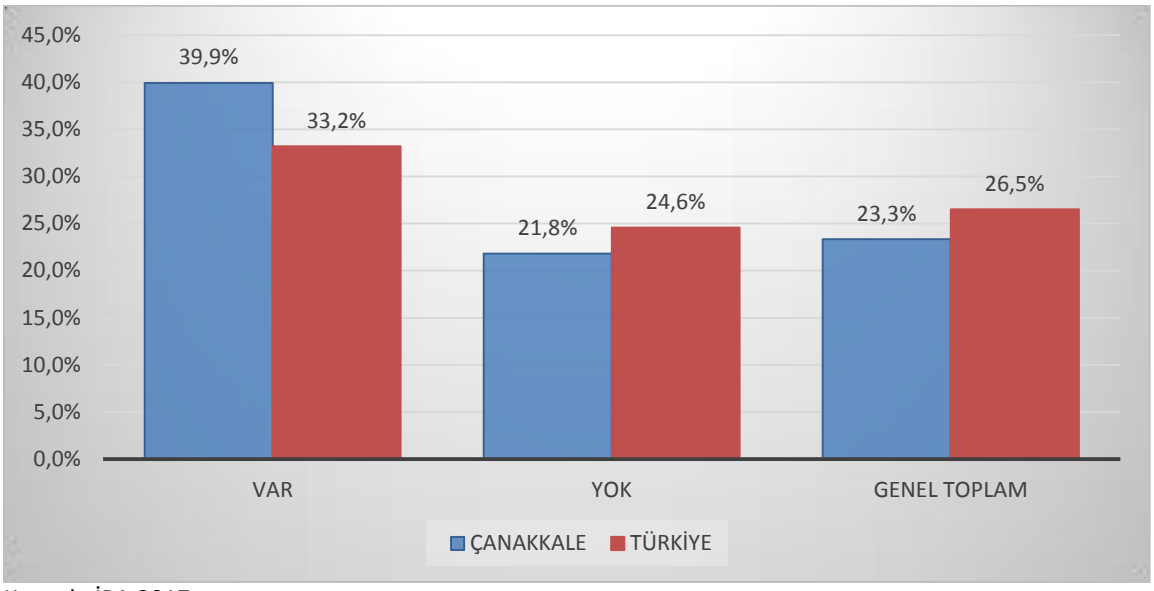

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Çanakkale ilinde bu oran yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Çanakkale ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı Türkiye ortalamasının üzerinde yüzde 39,9 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 21,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Çanakkale ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

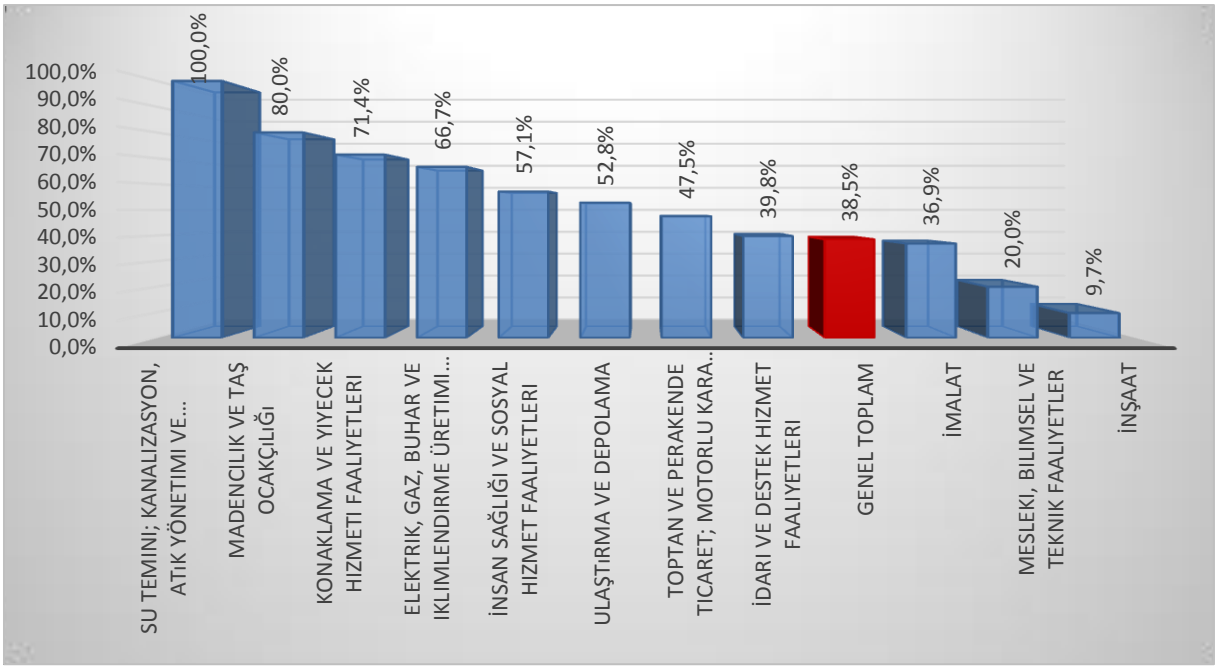

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde işyerlerinin yüzde 38,5'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Çanakkale ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyerleri Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görünmektedir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerleri bir tane ve vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak çalıma şartlarının zorlu olduğu Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe vardiyalı çalışmanın yüzde 80 gibi yüksek bir oranda olması dikkat çekicidir. Vardiyalı çalışmayı en az yapan sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan ikici sektör olmuştur. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzenli olması gerektiğinde kaynaklanmaktadır.

Çanakkale ili genelinde işyerlerinin vardiyalı çalışmayı tercih ettiği görünmektedir. Sektörlere göre vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin ortalama oranının üstünde olan sektörler; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İnsan sağlığı ve

sosyal hizmet faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

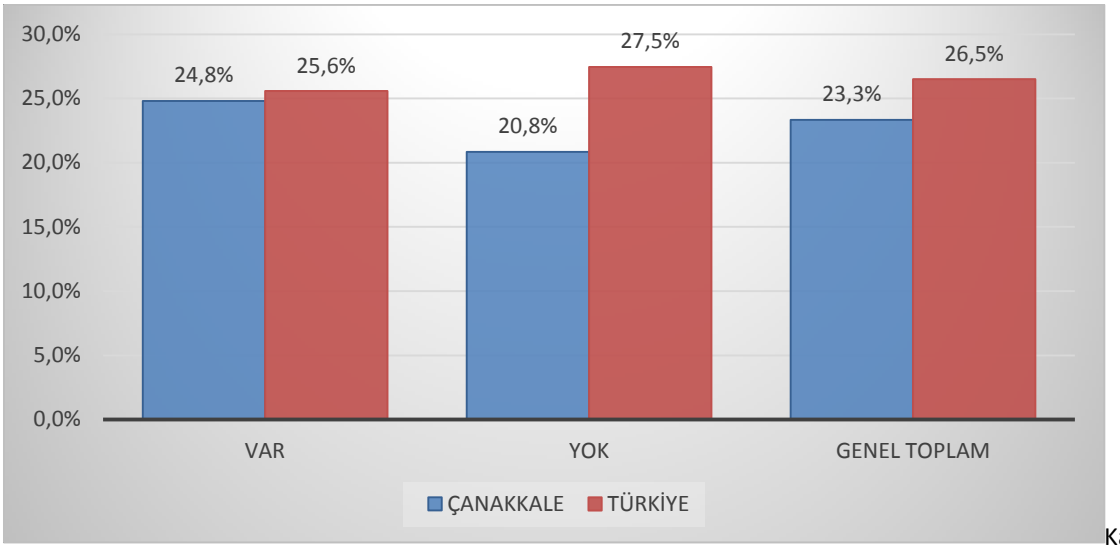

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 24,8'i kadın, yüzde 75,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 20,8'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 23,3'nün kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Çanakkale ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

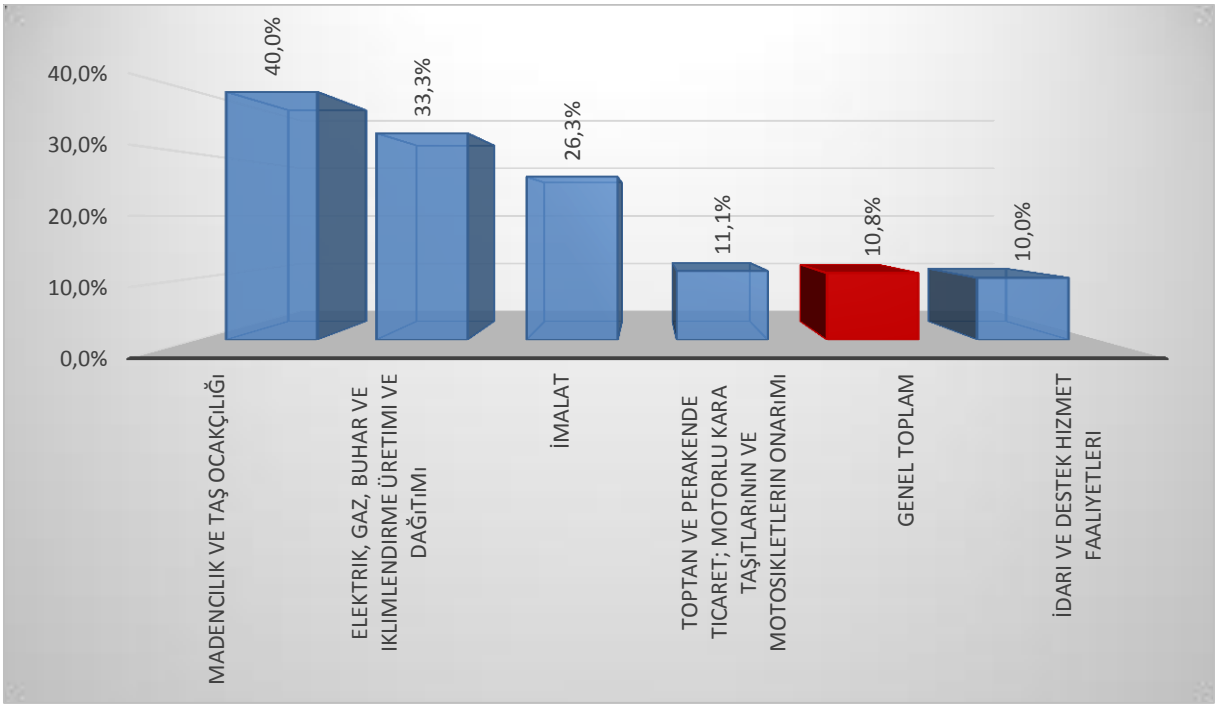

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde 17 sektörden 5 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40'ı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,3 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü ve İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Çanakkale ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Çanakkale ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Çanakkale ilinde yoğun olarak İnşaat sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen ihracat yapan işyeri oranı yüzde 4,4 ile son sıralarda yer almaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 26,3'ü ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

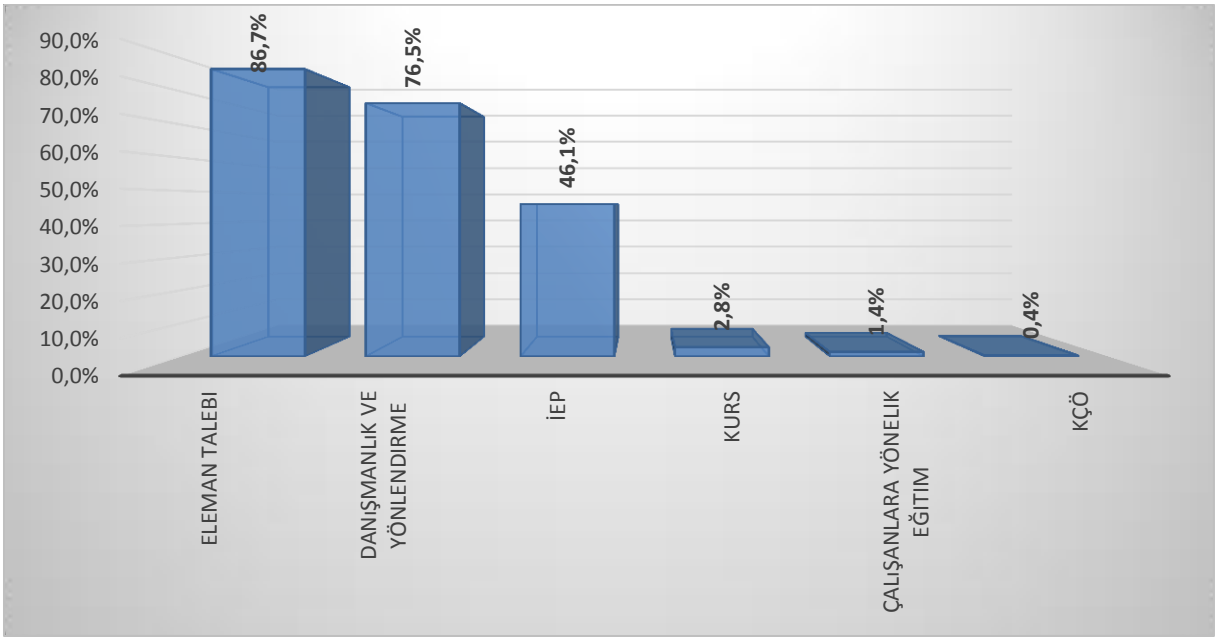

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 70,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Çanakkale ili için Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 86,Eleman Talebi alanından yararlanırken yüzde 76,5'i danışmanlık ve Yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

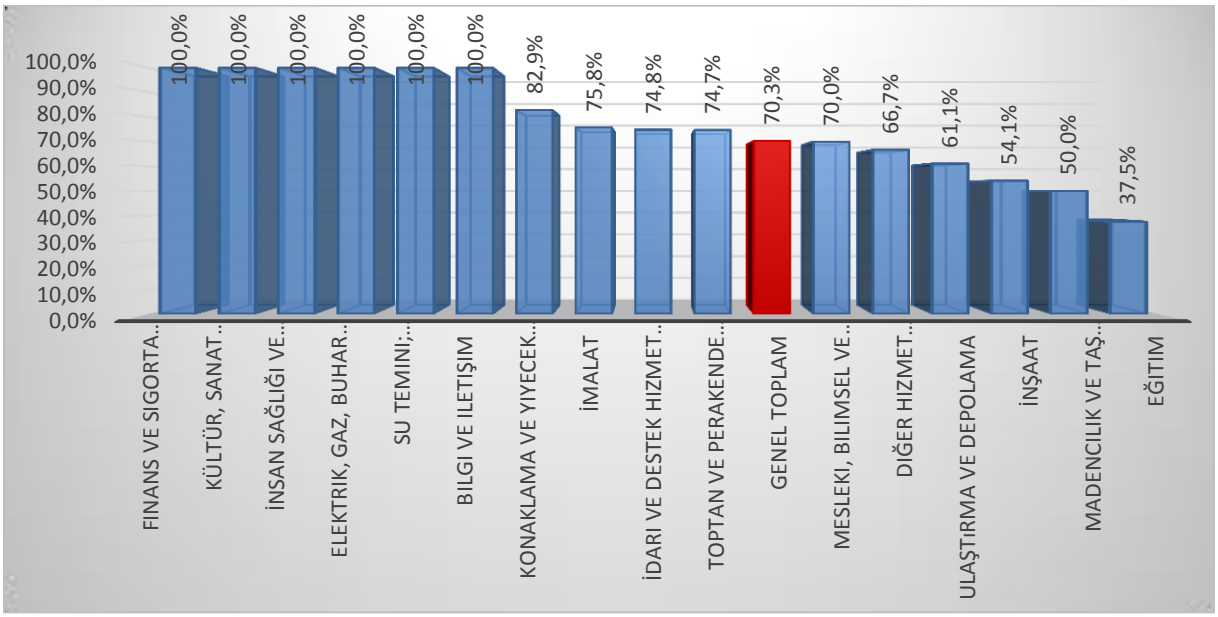

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Çanakkale ilinde eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 70,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 70,3'ü geçerek yüzde 74,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan İmalat ve İnşaat sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 75,8 ve yüzde 54,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,4%	78,4%	93,2%	44,6%	-	1,4%
İmalat	4,2%	75,0%	94,4%	40,3%	-	6,9%
İnşaat	-	79,4%	74,1%	43,6%	2,6%	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	69,0%	89,7%	55,1%	-	-
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	93,3%	86,6%	73,2%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	71,8%	64,5%	42,7%	-	-
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	71,4%	85,7%	57,1%	-	-
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	57,1%	100,0%	71,4%	-	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	80,0%	80,0%	-	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	75,0%	50,0%	50,0%	-	25,0%
Eğitim	-	100,0%	100,0%	-	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	66,7%	100,0%	33,3%	-	-
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-	-	100,0%	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	100,0%	-	-	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	100,0%	-	100,0%	-	100,0%
Bilgi ve iletişim	-	100,0%	100,0%	100,0%	-	-
Genel Toplam	**1,4%**	**76,5%**	**86,7%**	**46,1%**	**0,4%**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. Eğitim sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı Eleman Talebi, Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanmışlardır. Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR'un Eleman Talebi hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR'un Elaman Talebi hizmetinden İmalat ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörlerindeki işyerlerinin tamamına yakını faydalanmışlardır.

İŞKUR'dan İşbaşı Eğitim Programı talep eden sektörlerine bakıldığında yine araştırmada yalnızca bir işyeri bulunan Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerindeki işyerlerinin yaralandığını görüyoruz. İdari ve destek hizmet faaliyetlerindeki işyerlerinin yüzde 73,2, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin yüzde 71,4 ü de İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneğinden yalnızca İnşaat sektöründeki işyerlerinin yüzde 2,6 sı yararlanmıştır. Bu sonuçtan hareketle Çanakkale ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebeplerden dolayı yalnızca inşaat sektöründeki işyerlerinin İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Çanakkale ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

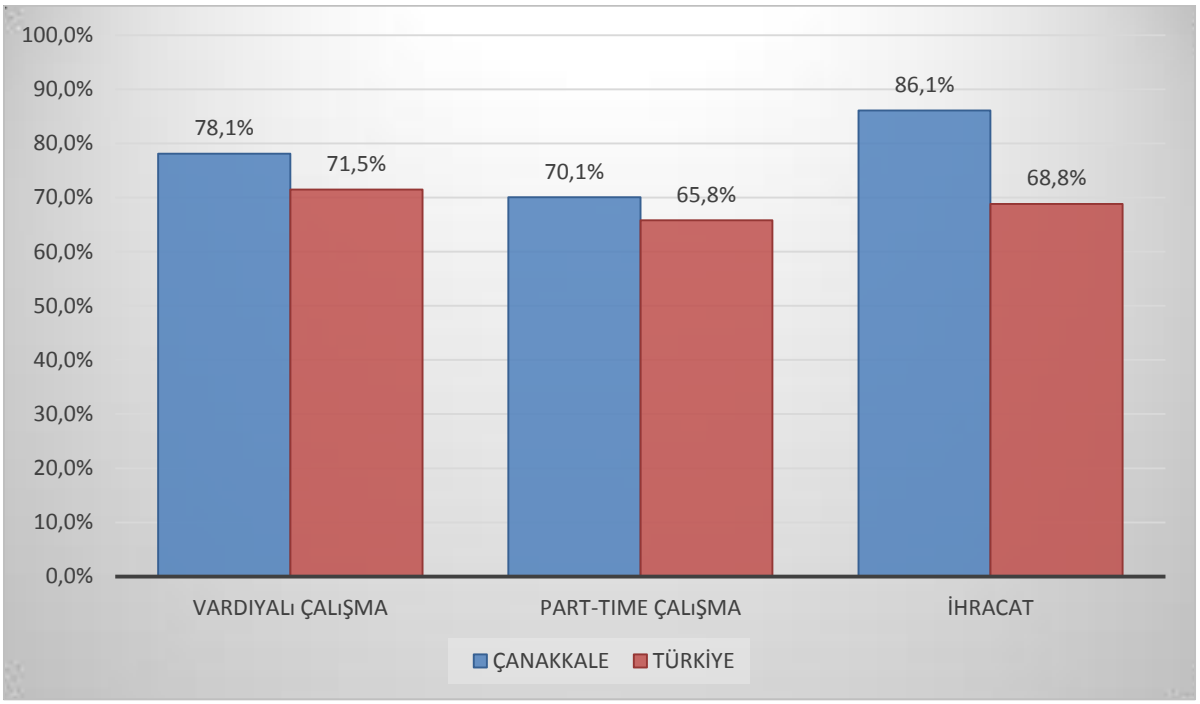

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Çanakkale ilinde ise bu oran yüzde 78,1 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. Çanakkale ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 38,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Çanakkale ilinde işyerlerinin yüzde 86,1'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık 5'te 4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstündedir.

Çanakkale ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 70,1'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 26 bin 451 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 20 bin 257 çalışan erkeklerden, 6 bin 165 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2.638	8.451	11.089
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	907	2.566	3.473
İnşaat	361	2.395	2.755
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	903	1.373	2.276
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	90	2.138	2.228
Ulaştırma ve depolama	171	1.497	1.668
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	402	525	927
Madencilik ve taş ocakçılığı	13	644	657
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	367	239	606
Eğitim	213	120	333
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	57	161	218
Diğer hizmet faaliyetleri	18	66	84
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	42	44
Bilgi ve iletişim	17	14	31
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	20	22
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	6	10
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	0
Genel Toplam	**6.165**	**20.257**	**26.421**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Çanakkale ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Çanakkale ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 41,7 oranında, kadınlarda ise yüzde 42,7 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 41,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısına yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

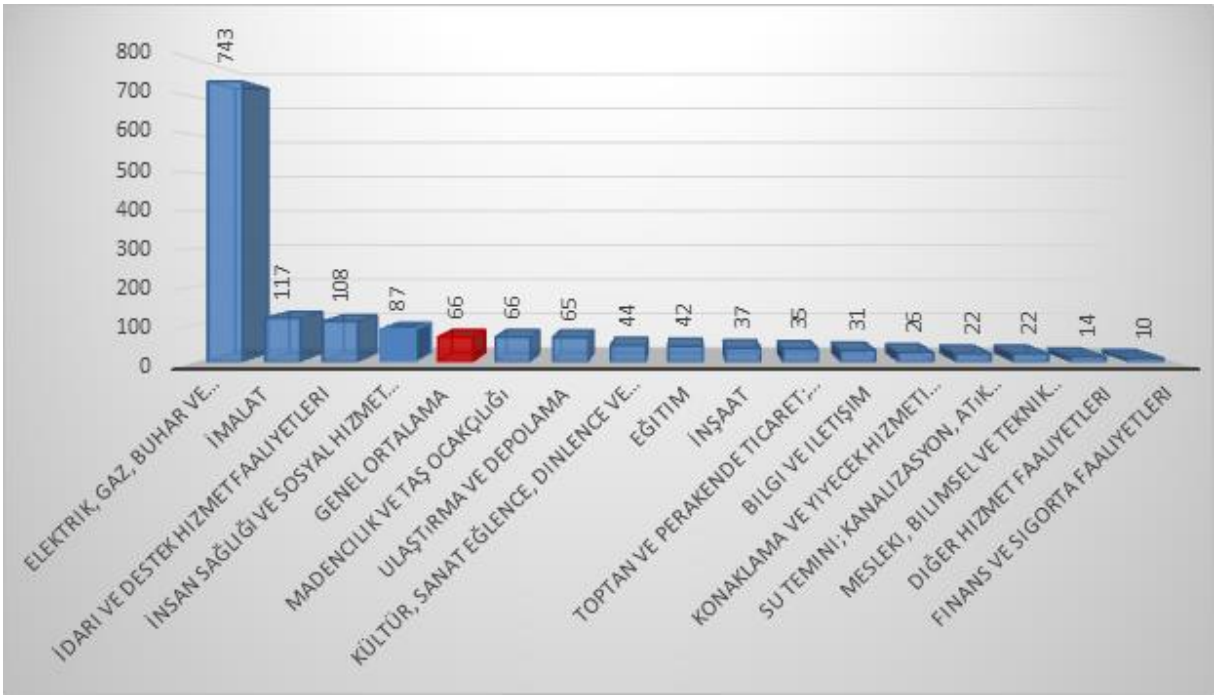

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'de Çanakkale ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 66 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 743; ikinci sırada bulunan İmalat sektöründe 117 kişi ve üçüncü sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 108 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	875	5.576	6.451
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	957	3.812	4.770
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	314	4.115	4.430
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1.497	2.384	3.881
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	807	1.697	2.503
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	715	1.148	1.863
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	790	962	1.752
YÖNETİCİLER	177	487	664
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	33	75	108
Genel Toplam	**6.165**	**20.257**	**26.421**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 76,6'sı erkek çalışanların yüzde 23,3'ü kadın ve çalışanların yüzde 24,4'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 18 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Çanakkale ilinde kadınların yüzde 24,2'si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda, yüzde 15,5'i Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 14,6'sı Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yüzde 14,4'ü'si Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Çanakkale ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	1.256	2.869	4.126
5-9	909	4.684	5.593
10-14	1.000	2.796	3.795
15-19	897	5.107	6.004
20-24	417	1.199	1.616
25+	1.687	3.601	5.288
Genel Toplam	**6.165**	**20.257**	**26.421**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Toplamda en azla çalışan sayısı olan işyeri yaşı 15-19 yaş aralığında gerçekleşmektedir. Toplam çalışanların yüzde 22,2'si bu yaş aralığındadır. En fazla kadın çalışan sayısı 0-4 yaş ile yeni kurulan işletmelerde gözlemlenirken, en fazla erkek çalışan işyeri yaş aralığı ise 15-19 ile gerçekleşmektedir

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu 15-19 yaşındaki işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri Çanakkale ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinin yarısını 0-15 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	TON BALIĞI TEMİZLEME AYIKLAMA İŞÇİSİ	ELEKTRİK TEKNİKERİ
ELEKTRİK TEKNİKERİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	MAKİNE BAKIMCI
USTABAŞI/POSTABAŞI/FORMEN/AT ÖLYE SORUMLUSU	YIKAMA VE AYIKLAMA İŞÇİSİ (MEYVE SEBZE) (ELLE)	USTABAŞI/POSTABAŞI/FORMEN/AT ÖLYE SORUMLUSU
TERMİK SANTRAL MAKİNELERİ TEKNİKERİ	BÜRO İŞÇİSİ	TERMİK SANTRAL MAKİNELERİ TEKNİKERİ
MAKİNE BAKIMCI	PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	TERMİK SANTRAL MAKİNELERİ TEKNİSYENİ
TERMİK SANTRAL MAKİNELERİ TEKNİSYENİ	KASİYER	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Çanakkale ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Seramik İmal İşçisi mesleği hem kadınlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk mesleği oluşturmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak Ton Balığı Temizleme Ayıklama İşçisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni ve Büro Memuru (Genel) mesleği bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

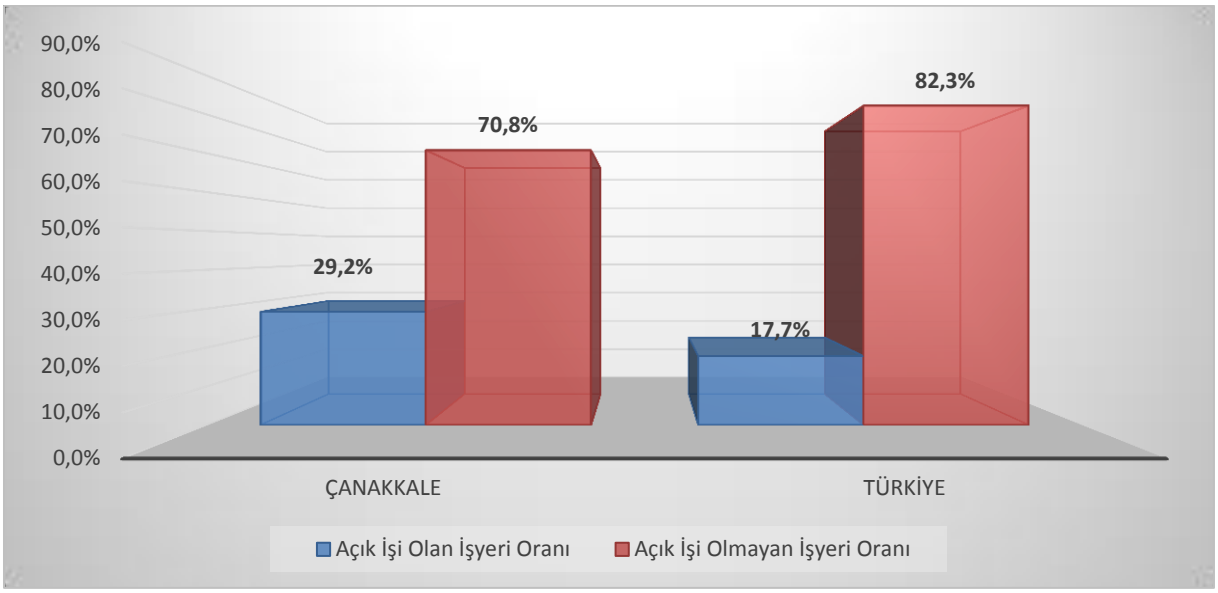

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 29,2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Çanakkale ilinde 180 işyerinden 615 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	289
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	91
İnşaat	84
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	48
Ulaştırma ve depolama	39
Madencilik ve taş ocakçılığı	24
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Bilgi ve iletişim	5
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**615**

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir.615 kişilik açık işin yüzde 46,9'una tekabül eden 289 kişilik kısmı

İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Bilgi ve iletişim	13,9%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,9%	45,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,5%	42,9%
İnşaat	3,0%	40,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,6%	33,3%
İmalat	2,5%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,3%	32,7%
Ulaştırma ve depolama	2,3%	31,3%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,1%	26,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,7%	17,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,5%	10,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,4%	10,0%
Genel Toplam	**2,3%**	**29,2%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Çanakkale ilinde açık iş oranı yüzde 2,3 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Çanakkale ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 13,9 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Bilgi ve iletişim sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektörde çalışma kapsamında bir işyeri olduğundan yüzde 100 oranında açık iş bulunmaktadır. Bilgi ve iletişim sektörünü yüzde 45,7 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 42,9 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle bu sektörlerdeki her 2 işyerinden 1'inde açık iş mevcuttur.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

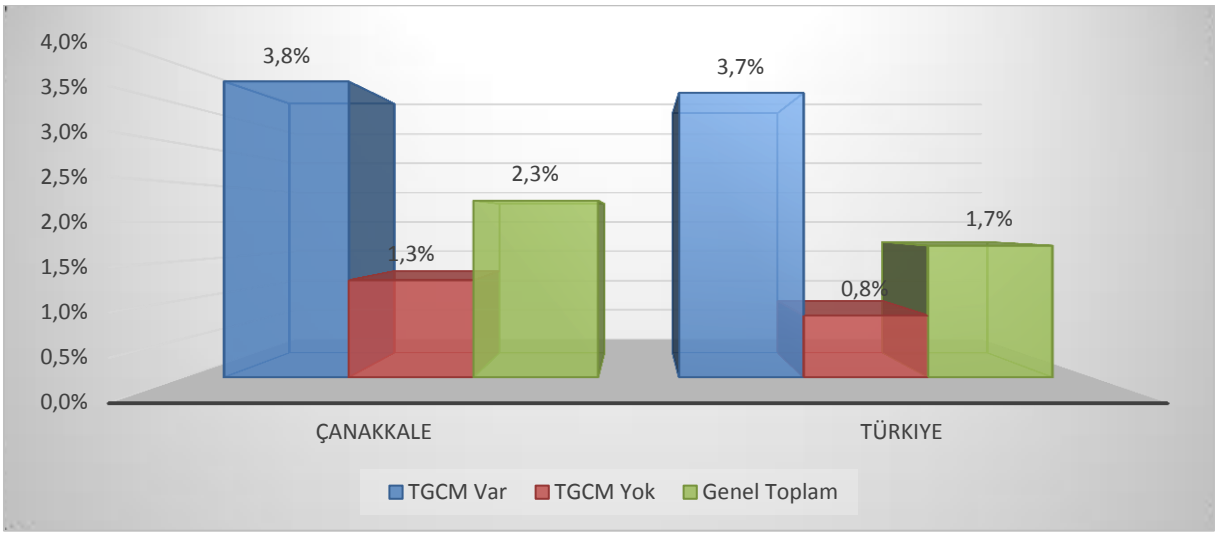

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,8; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,3 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üstündedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

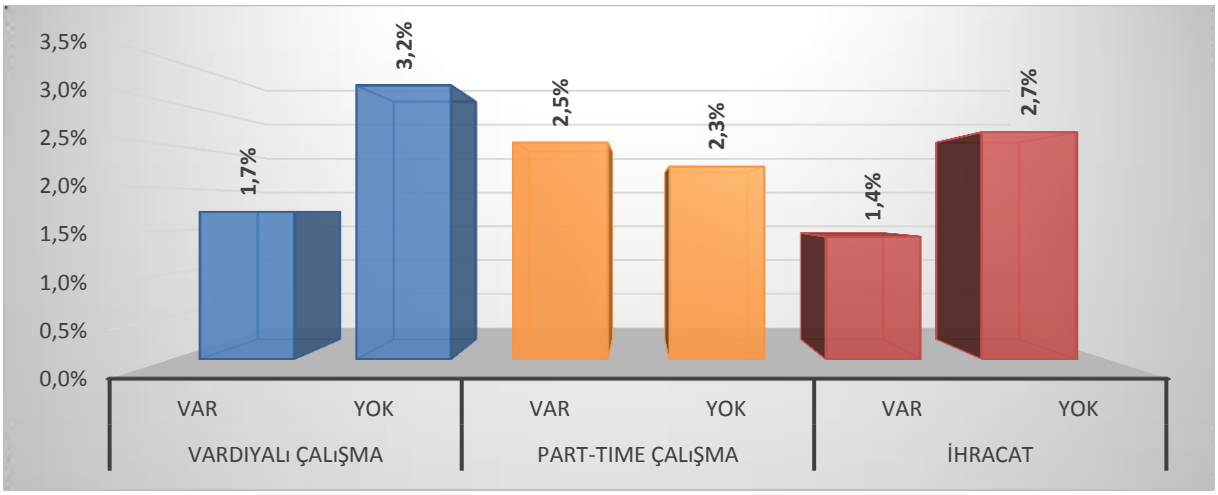

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,7, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 3,2 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 2,5, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,3'tür. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,7 olarak tespit

edilmiştir. İşyerinin part-time çalışma yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Sadece Part-Time çalışma durumunda açık iş oranı Çanakkale iline ait olan yüzde 2,3'lük açık iş oranından yüksektir. Özellikle işyerinin ihracat yapması açık iş oranını düşürmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

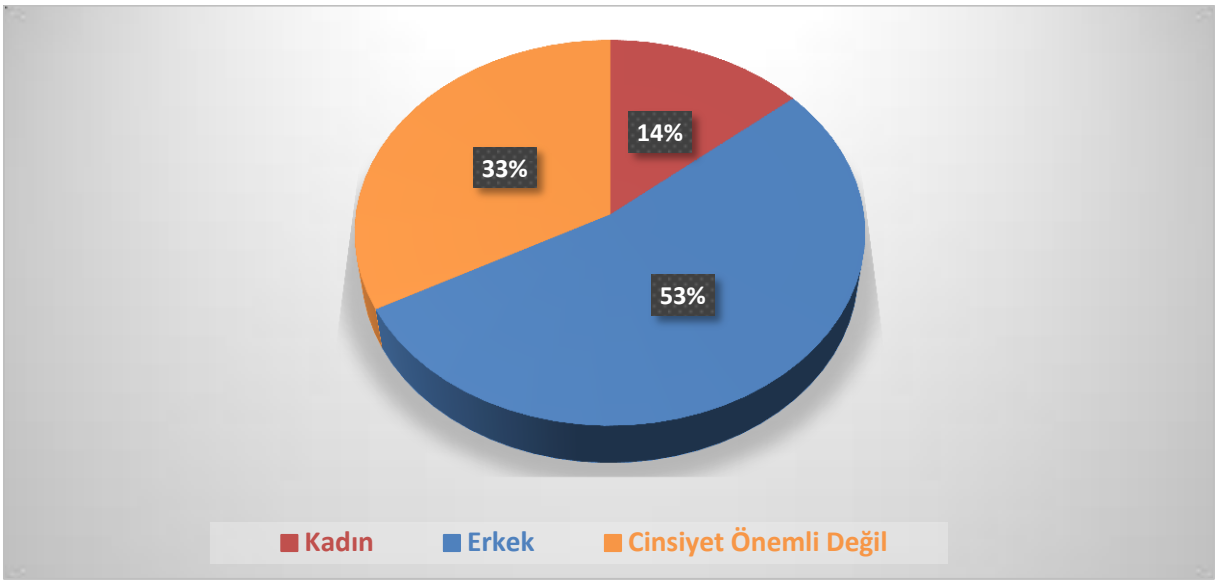

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'te ise Çanakkale ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 53'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise nispeten düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 33 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 14 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

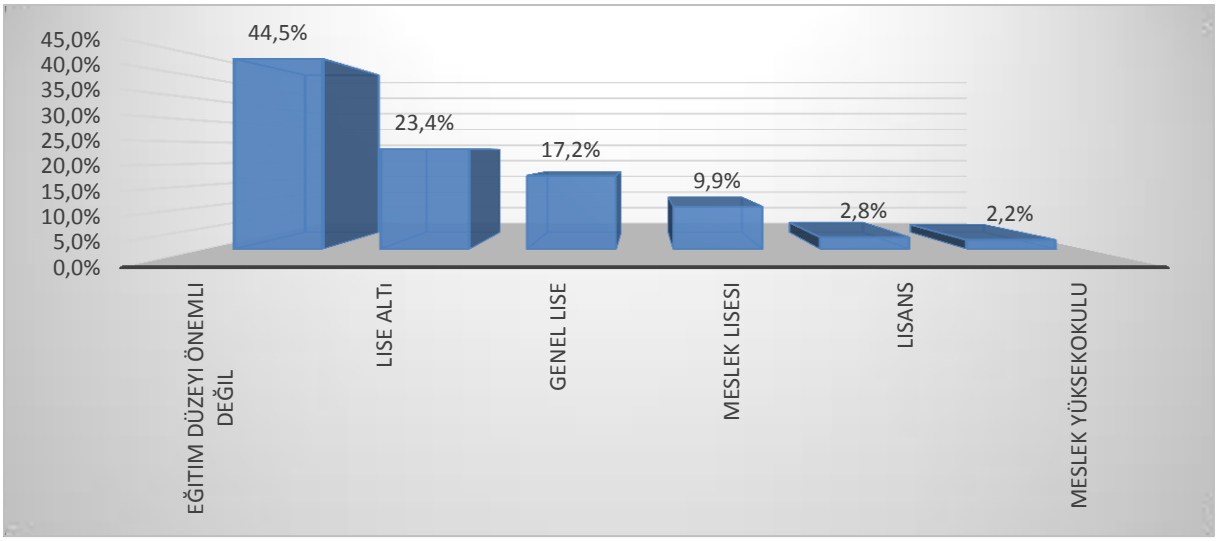

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Çanakkale ilindeki açık işlerin yüzde 44,5'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 2,2 ile Meslek Yüksekokulu'dur.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

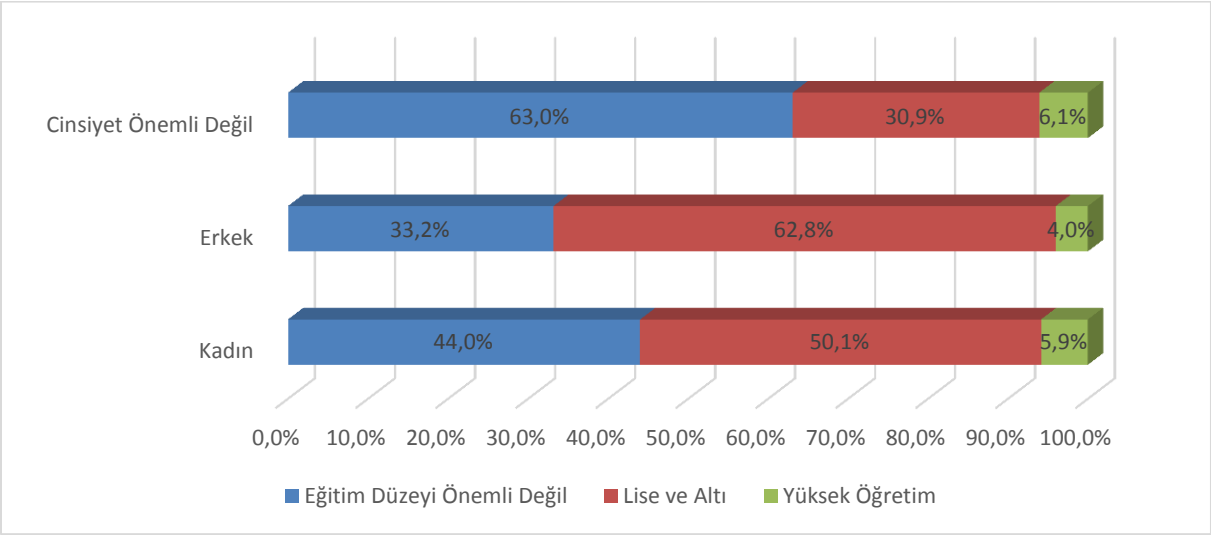

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'da görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Ayrıca kadınlarda talep edilen açık işlerde erkeklerde talep edilen açık işlere göre %2 ye yakın bir yükseliş olmakta ve kadınlarda daha eğitimli

adaylar tercih edilmektedir. Ayrıca açık işler için cinsiyet tercihinde bulunmayan işyerlerinde eğitim düzeyininde önemli olmadığını yüzde 63 gibi yüksek bir oranda ifade etmişlerdir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'da Çanakkale ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	45,4%	52,9%	1,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	52,7%	39,6%	7,7%
İnşaat	35,5%	50,9%	13,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	53,3%	46,7%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	26,7%	73,3%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	70,8%	25,0%	4,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	81,3%	18,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	62,5%	37,5%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	14,3%	71,4%	14,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**44,5%**	**50,6%**	**5,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece bir sektör bulunmaktadır. Bu Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetleridir. Yüksek oranda lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Ulaştırma ve depolama ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri olmuştur.

İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 52,9 gibi bir oranında Lise ve Altı eğitim düzeyi talebinde bulunulmuştur. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen birinci sektör ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olmuştur. Ulaştırma ve Depolama

sektöründeki açık işlerin yüzde 26,7'sinde işverenler "farketmez" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 73,3'ünde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Diğer hizmet faaliyetleri ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

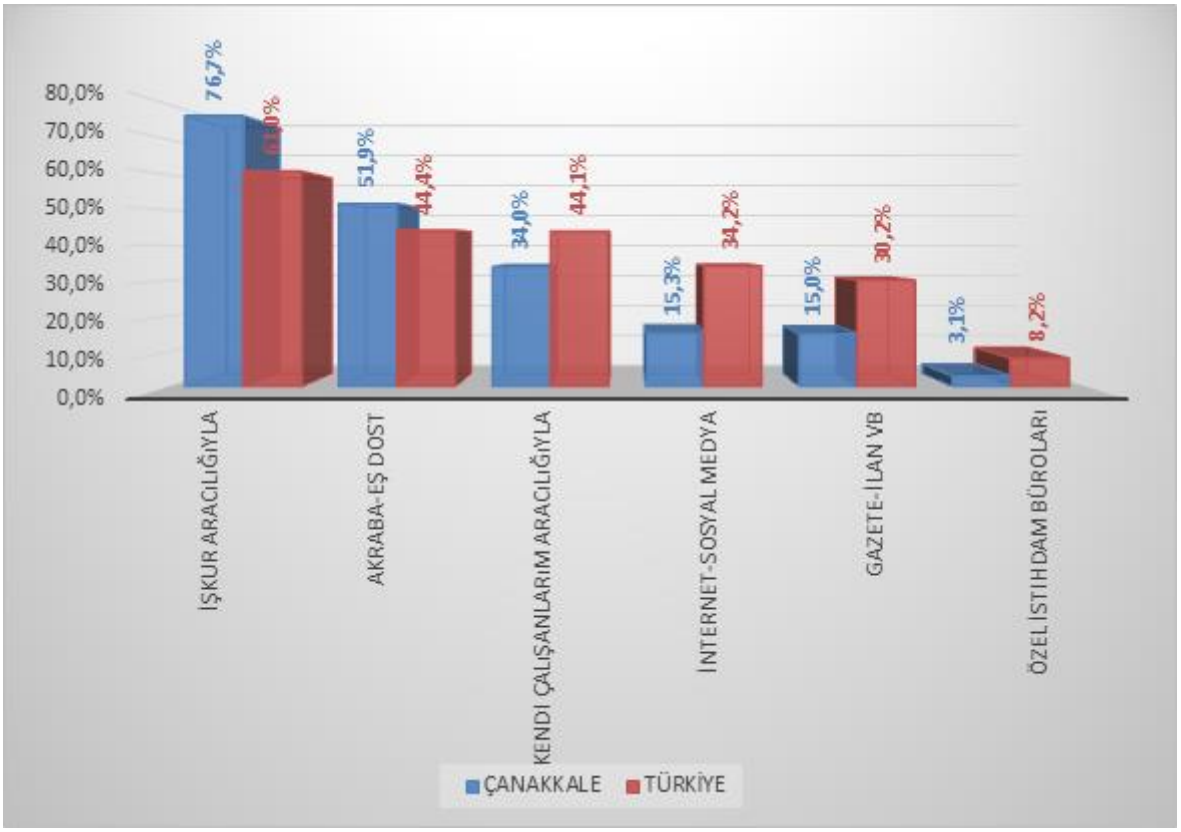

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Çanakkale ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çanakkale ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 76,7 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Çanakkale ilinde işverenler daha sonra Akraba-EşDost Aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 34 ile üçüncü sırada Kendi Çalışanlarım aracılığı ile aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları Çanakkale ilinde arama kanalı olarak en az tercih edilendir.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	73,7%	60,6%	38,8%	1,9%	16,1%	3,7%
Lise altı	82,7%	40,9%	19,1%	19,7%	2,1%	0,0%
Genel lise	75,7%	41,6%	14,7%	33,5%	13,5%	7,6%
Meslek lisesi	83,6%	59,0%	85,3%	22,9%	36,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	53,8%	61,6%	7,9%	30,5%	30,1%	7,9%
Lisans	71,0%	34,8%	40,6%	40,6%	29,0%	0,0%
Genel Toplam	**76,7%**	**51,9%**	**34,0%**	**15,3%**	**15,0%**	**3,1%**

Kaynak: İPA 2017

Eğitim düzeyi önemli değil, Lise Altı ve Lisans eğitim düzeylerinde talep edilen açık işlerde iş arama kanalı olarak İŞKUR Aracılığıyla seçeneği en yüksek oranlarda tercih edilmiştir. Diğer eğitim düzeyleri Meslek Lisesi ve Meslek Yüksek okulu için talep edilen açık işlerde iş arama kanalı olarak İŞKUR Aracılığıyla seçeneği ikinci olarak en yüksek oranlarda tercih edilerek genel olarak tüm eğitim seviyelerinde ön plana çıkmaktadır. Meslek Lisesi eğitim düzeylerinde talep edilen açık işlerde iş arama kanalı olarak Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla ve Meslek Yüksekokulu eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde Akraba-Eş Dost arama kanalı tercih edilmektedir. Lise altı, Meslek Lisesi ve Lisans eğitim seviyelerinde talep edilen açık işlerin Özel İstihdam Büroları iş arama kanalı hiç tercih edilmemiştir. Eğitim Düzeyi Önemli Değil, Genel Lise, ve Meslek Yüksekokulu eğitim düzeylerinde ise talep edilen açık işlerde iş arama kanalı olarak Özel İstihdam Büroları en az oranda tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

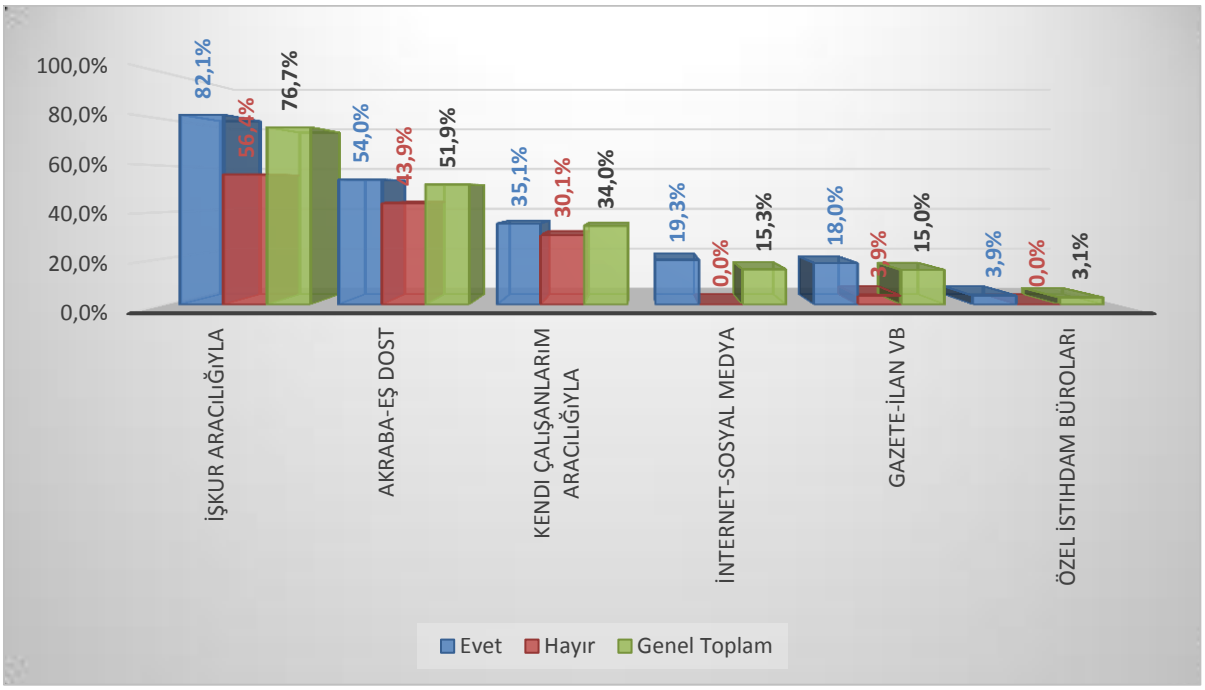

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 82,1 gibi önemli bir oranda İŞKUR aracılığıyla ikinci sırada yüzde 54 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 43,9'u Akraba-Eş Dost aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını yüzde 35,1 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 30,1 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	2	2	4	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	4	1	1	2	2	2
Takım Çalışması	3	2	3	4	1	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	3	4	3	3	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	9	9	5	7	4	5
Bilgisayar kullanımı	7	5	6	8	6	10	6
Proje Tabanlı Çalışma	6	10	5	9	-	6	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	6	8	6	5	7	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	9	7	7	7	4	9	9
Yabancı Dil	10	8	10	10	-	8	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Çanakkale ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, en çok gazete-ilan vb. arama kanalı ve kendi çalışanlarım aracılığıyla istenmiştir. Akraba-Eş Dost, İnternet Sosyal Medya ve İŞKUR arama kanalında en çok Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir.

Özel İstihdam Büroları kanalı ile aranan açık işlerde Takım Çalışması ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

ÇANAKKALE	Açık İş Sayısı
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	168
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	123
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	122
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	100
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	57
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	23
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	21
YÖNETİCİLER	1
GENEL TOPLAM	**615**

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 27'dir. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Çanakkale ili için meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 4,7 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

ÇANAKKALE	Açık İş Oranı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	4,7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1,5%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,2%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1,2%
YÖNETİCİLER	0,2%
GENEL TOPLAM	**2,3%**

Kaynak: İPA 2017

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir. İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel

Meslek Mensupları, Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Yöneticiler meslek gruplarıdır.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	28,9%	10,5%	31,4%	19,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	22,8%	10,2%	34,7%	20,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	35,2%	34,8%	11,9%	27,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	-	26,1%	7,0%	16,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	-	-	-	-
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	11,9%	1,8%	2,5%	3,5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-	2,8%	7,1%	3,8%
YÖNETİCİLER	-	0,3%	-	0,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,2%	13,6%	5,5%	9,2%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 35,2 oranında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 28,9 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 22,8 oranında Nitelik Gerektirmeyen meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar Meslek Mensupları meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 26,1'i bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 34,7'sinde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi, ikinci sırada Bilgisayar Kullanımı Yeteneği gelmiştir. Daha sonra ise Takım Çalışması ve İletişim ve İfade Yeteneği becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik Becerisi daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ve Takım Çalışması becerisi talep edilmektedir.

Yöneticiler meslek grubunda en çok talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisinden sonra Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi gelmektedir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk sırada diğer gruplarda olduğu gibi ilk iki sıra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep edilmiştir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	YÖNETİCİLER	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	3	3	-	1	1	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	5	1	1	-	5	2	2	2	2	2
Takım Çalışması	3	4	2	-	3	3	3	3	-	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	2	4	-	3	5	7	5	-	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	9	6	5	-	2	6	4	4	3	5
Bilgisayar kullanımı	2	8	6	-	4	8	6	6	-	6
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	-	-	6	4	5	-	-	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	5	9	-	-	-	8	-	-	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	8	7	8	-	7	7	9	-	-	8
Yabancı Dil	6	9	7	-	-	-	-	-	-	9

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	51,1%	8,3%	18,0%	93,4%	10,6%	18,1%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	38,8%	6,6%	1,6%	93,4%	4,1%	17,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	48,8%	16,1%	14,6%	77,4%	-	30,6%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	60,3%	17,1%	12,0%	50,1%	-	64,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	80,7%	42,4%	4,7%	76,1%	-	14,5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	56,3%	47,0%	21,4%	69,4%	-	25,7%
YÖNETİCİLER	100,0%	-	-	100,0%	-	100,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	62,8%	17,6%	48,5%	51,4%	1,8%	71,5%
GENEL TOPLAM	**51,9%**	**15,0%**	**15,3%**	**76,7%**	**3,1%**	**34,0%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Hizmet Ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarında İŞKUR yüzde 93'ün üzerinde çok yüksek bir oranda tercih edilmiştir. Genel ortalamada ise meslek gruplarına göre iş arama kanalında İŞKUR Aracılığıyla yüzde 76'yı aşarak Çanakkale ilinde bariz şekilde en fazla tercih edilen iş arama kanalı olmuştur.

Yöneticiler meslek grubunda Akraba-Eş Dost ve Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla seçeni yüzde 100 oranında gerçekleşmiştir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanların yüzde 80,7'si, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda yüzde 62,8 'i Akraba-Eş Dost arama kanalı kullanılarak aranmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	-	1	-	-	-	-	2	3	-	-
GARSON (SERVİS ELEMANI)	8	2	5	1	-	6	3	4	7	3
METAL İŞLERİ TEKNİSYENİ	-	2	-	-	-	-	3	-	-	1
SAPANCI (KALDIRMA TEÇHİZATLI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KASİYER	7	1	4	2	-	6	-	3	-	5
SEYAHAT SERVİS ELEMANI (HOST/HOSTES/OTOBÜS-TREN)	-	1	-	2	-	-	3	-	-	-
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	5	2	-	4	-	-	-	3	-	1
REYON GÖREVLİSİ	-	1	-	2	-	2	-	-	-	3
ENDÜSTRİYEL VE YAPISAL ÇELİK KONSTRÜKSİYON İŞÇİSİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Çanakkale ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi yer almaktadır. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında İletişim ve İfade Yeteneği gelmektedir. Metal İşleri Teknisyeni mesleği için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmiştir. Sapancı (Kaldırma Teçhizatlı) mesleğinde ilk sırada ve sadece Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SERVİS REHBERİ (OKUL)	SAPANCI (KALDIRMA TEÇHİZATLI)
SAPANCI (KALDIRMA TEÇHİZATLI)	PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	METAL İŞLERİ TEKNİSYENİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	ENDÜSTRİYEL VE YAPISAL ÇELİK KONSTRÜKSİYON İŞÇİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	EL NAKIŞÇISI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
METAL İŞLERİ TEKNİSYENİ	KASİYER	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
KASİYER	MEYVE SEBZE AYIKLAMA İŞÇİSİ	MADENCİ (GENEL)
ENDÜSTRİYEL VE YAPISAL ÇELİK KONSTRÜKSİYON İŞÇİSİ	PEYNİR İMAL İŞÇİSİ	REYON GÖREVLİSİ
SEYAHAT SERVİS ELEMANI (HOST/HOSTES/OTOBÜS-TREN)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	ELEKTRİK TESİSATI VE PANO MONTÖRÜ TEKNİSYENİ/ELEKTRİK TEKNİSYENİ
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	ÖN MUHASEBECİ	ELEKTRİKÇİ (GENEL)
REYON GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TUĞLA VE KİREMİT KALIPÇISI (ELLE)

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi, Sapancı (Kaldırma Teçhizatlı), Garson (Servis Elemanı), Şoför-Yük Taşıma, Metal İşleri Teknisyeni, Kasiyer, Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi, Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren), Konfeksiyon İşçisi, Ve Reyon Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Servis Rehberi (Okul), Paketleme İşçisi (Gıda), Balık Temizleme İşçisi, El Nakışçısı, Kasiyer, Meyve Sebze Ayıklama İşçisi Ve Peynir İmal İşçisi ilk sıralarda gelmektedir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Sapancı (Kaldırma Teçhizatlı), Metal İşleri Teknisyeni, Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Genel), Madenci (Genel) meslekleri ön sıralardadır.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	3	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	2
Takım Çalışması	4	3	4	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	6	2	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	4	5	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	7	7	6
Proje Tabanlı Çalışma		5	9	7
Bilgisayar kullanımı	8	8	6	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	9	9	8	9
Yabancı Dil	7	10	0	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda açık işlerde talep edilen beceri sıralamasında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde devam ederken erkeklerde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması açık işlerde talep edilen beceri sıralaması olarak sıralanmaktadır. Proje tabanlı Çalışma becerisi kadınlarda hiç talep edilmemiştir. Yabancı Dil becerisi ise genel sıralamada en son tercih edilen becerilerdir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çanakkale ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

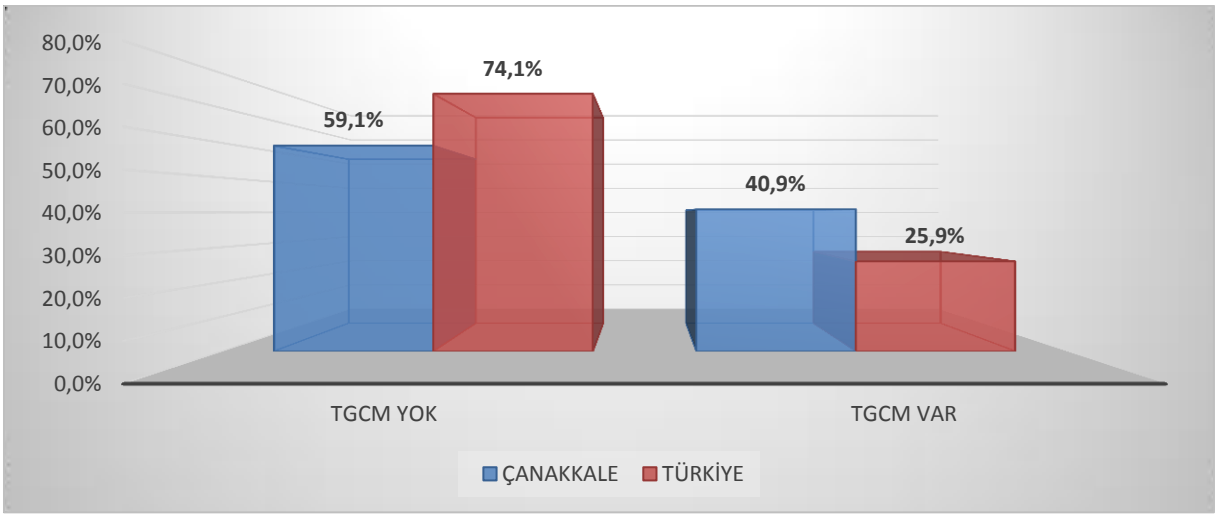

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çanakkale ilinde ise 20+ istihdamlı 400 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 163 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 40,9 ile Çanakkale ilinin eleman temininde ülke genelinden daha çok eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

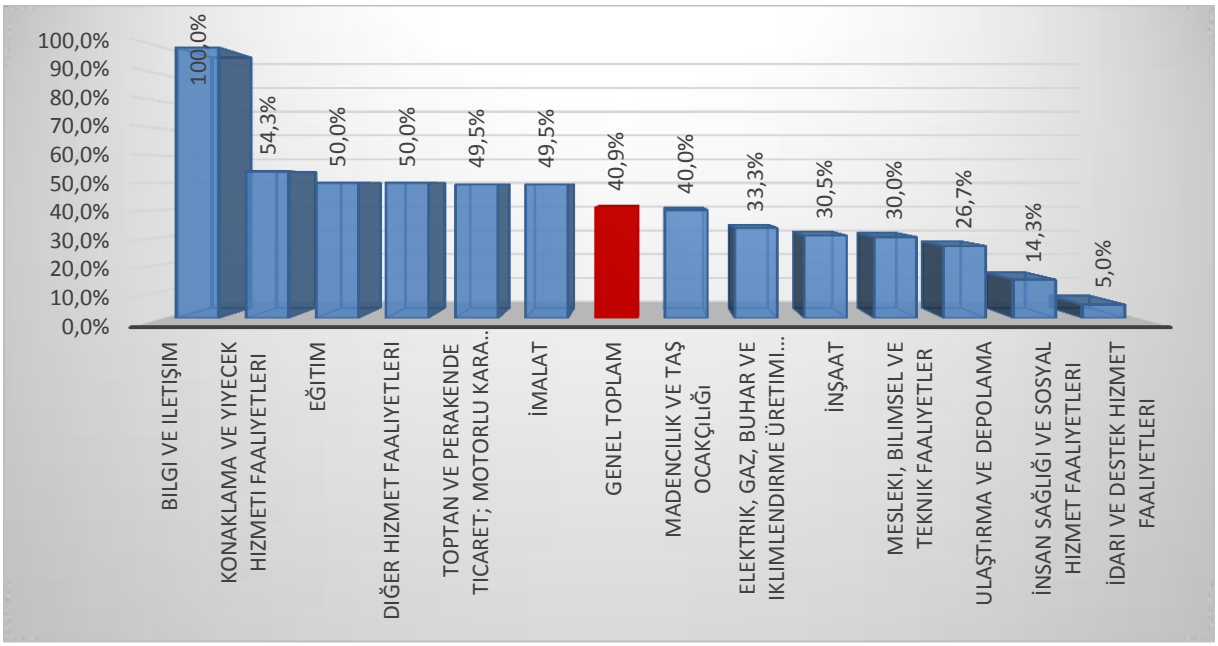

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ve Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerinin Bilgi ve İletişim sektörü olmasının nedeni araştırma kapsamında yalnızca bir işyeri olmasıdır. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Eğitim, Diğer hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve İmalat sektörlerinde bu alanlarda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü gibi Çanakkale ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	206
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	126
İnşaat	85
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	54
Ulaştırma ve depolama	38
Madencilik ve taş ocakçılığı	16
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8
Bilgi ve iletişim	5
Eğitim	4
Diğer hizmet faaliyetleri	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Genel Toplam	**563**

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde 563 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Çanakkale ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde74'nü oluşturmaktadır. Söz konusu

sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Çanakkale ilinde toplam çalışanların yüzde 65'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

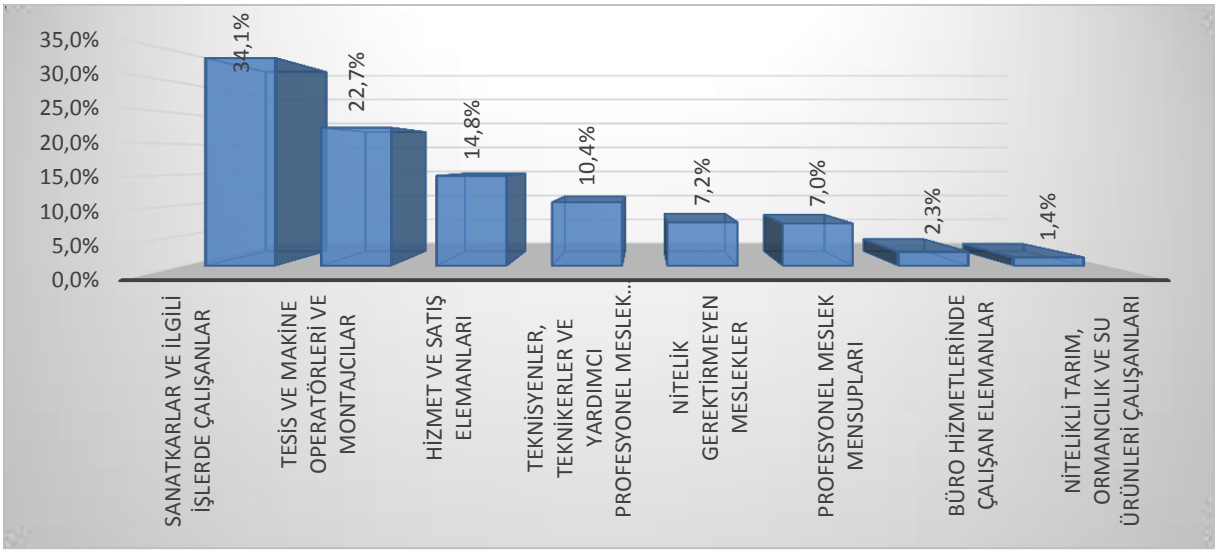

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 192 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 34,1'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Çanakkale ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Çanakkale ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	37	6,6%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	29	5,2%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	23	4,0%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	15	2,7%
METAL MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	11	2,0%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	11	2,0%
SERVİS REHBERİ (OKUL)	11	2,0%
GENÇLİK LİDERİ	11	1,9%
AŞÇI	10	1,8%

TEMİZLİK GÖREVLİSİ	10	1,8%

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 37 kişi ile Şoför-Yük Taşıma mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 29 kişi ile Elektrikçi (Genel), 23 kişi ile Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı) olmak üzere iki mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Çanakkale ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

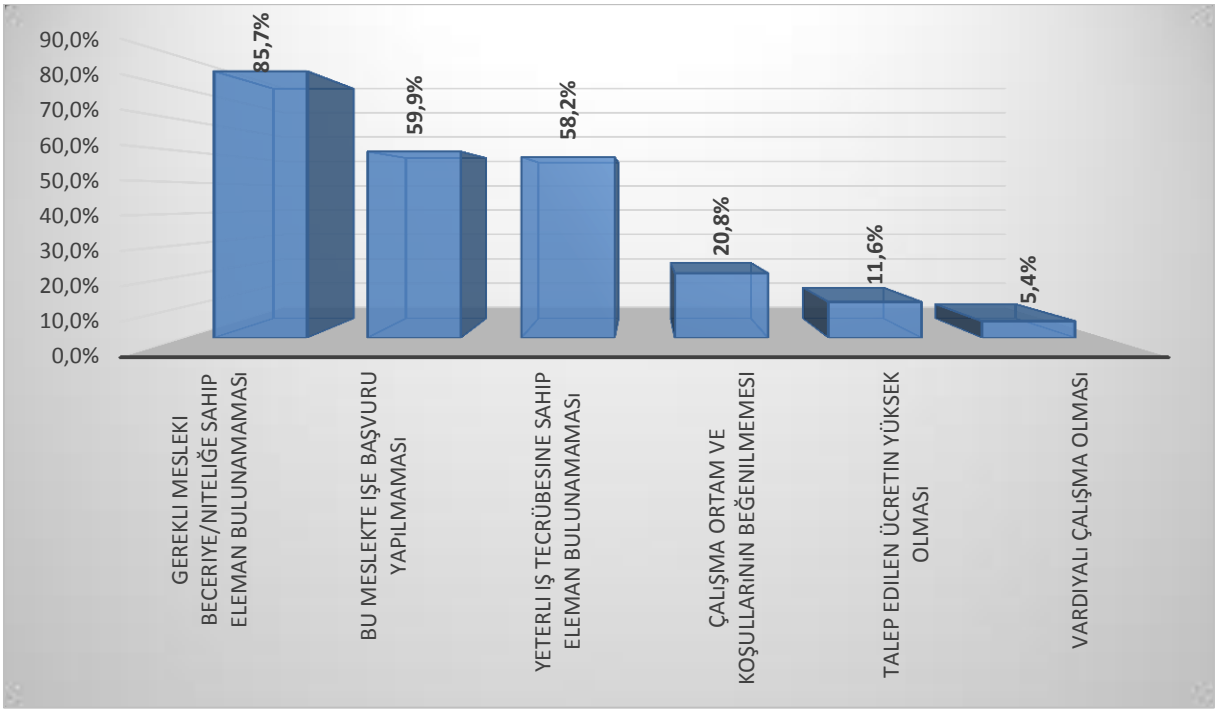

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

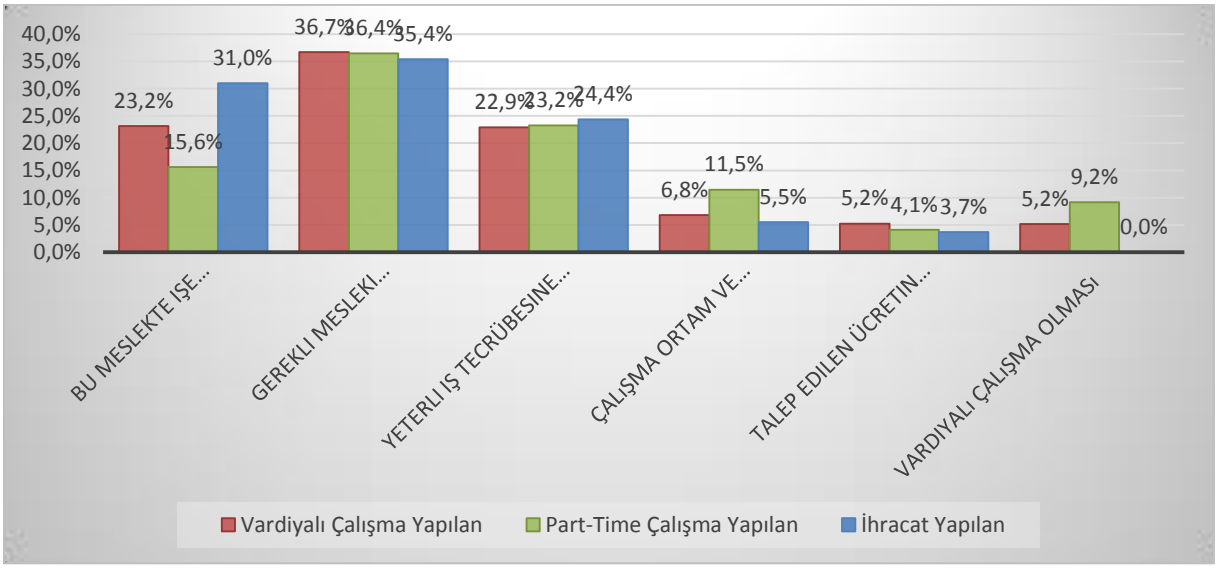

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Vardiyalı çalışanı olan, ihracat yapan ve Part-Time Çalışanı olan işyerlerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması temininde güçlük çekilmede en yüksek oranda belirtilen neden olmuştur. Ayrıca Çanakkale ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Temininde güçlük çekilme nedeni olarak Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması işyerleri için farklılaşmakta ve İhracat Yapan İşyerleri için bu neden daha fazla ön plana çıkmaktadır.

Tüm işyerleri için Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması temininde güçlük çekilme nedeni olarak görülmediğini ortaya çıkarmıştır. İhracat yapan işyerlerinde önerilen Vardiyalı Çalışma Olması nedeni ile eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Vardiyalı çalışma olması
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	94,6%	41,9%	16,4%	28,3%	5,4%	0,0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	100,0%	85,7%	92,8%	0,0%	86,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	100,0%	86,3%	63,4%	8,9%	13,7%	4,6%
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
METAL MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	100,0%	0,0%	8,7%	0,0%	8,7%	0,0%
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
SERVİS REHBERİ (OKUL)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GENÇLİK LİDERİ	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
AŞÇI	60,1%	29,9%	39,6%	39,9%	0,0%	29,9%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	100,0%	100,0%	40,5%	59,5%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Elektrikçi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Konfeksiyon İşçisi, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Şoför (Yolcu Taşıma), Servis Rehberi (Okul), Temizlik Görevlisi, Gençlik Lideri olmak üzere toplam on meslekten sekiz tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Şoför Yük Taşıma mesleğinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip eleman bulunmaması ikinci sırada yer alırken bu meslekte Talep edilen ücretin yüksek olması önemli bir orana sahiptir. Ayrıca Talep edilen ücretin yüksek olması ve Bu meslekte İşe başvuru yapılmaması nedeni ile eleman temininde güçlük çeken Aşçı mesleği de dikkat çekmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çanakkale ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çanakkale ilinde işverenlerin yüzde 30,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Çanakkale'de bu sayı 3'e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,4 olarak öngörürken Çanakkale ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	40,0%	0,0%	30,0%	30,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	40,0%	0,0%	20,0%	40,0%
İmalat	35,8%	1,1%	37,9%	25,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	33,3%	1,0%	27,3%	38,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30,4%	0,0%	49,8%	19,8%
İnşaat	27,8%	4,2%	44,4%	23,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	22,9%	0,0%	31,5%	45,7%
Ulaştırma ve depolama	17,8%	4,4%	60,0%	17,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14,3%	0,0%	14,3%	71,4%
Eğitim	12,5%	0,0%	37,5%	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**30,5%**	**1,8%**	**36,2%**	**31,5%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve iletişim, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde olduğu görülmektedir. Buradaki Bilgi ve iletişim sektöründe çalışma kapsamında yalnızca bir işyeri bulunması tam oran çıkmasına neden olmuştur. En fazla azalış bekleyen sektör ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımıdır. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde yalnızca bir işyeri olduğu için tamamında istihdam değişimi beklenmemektedir. ve Gayrimenkul faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin yarısı gelecek

dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Ayrıca İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri içinde çok yüksek bir oranda istihdam değişimi beklenmemektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Bilgi ve iletişim, Diğer hizmet faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır. Ulaştırma ve depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 60'inide gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Bilgi ve iletişim	5	16,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	10,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	292	8,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	42	6,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	6,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51	5,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	84	3,7%
İmalat	352	3,2%
İnşaat	77	2,8%
Ulaştırma ve depolama	25	1,5%
Eğitim	3	0,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	0,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-
Gayrimenkul faaliyetleri	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-508	-22,8%
Genel Toplam	**448**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Çanakkale'de ise bu oran, yüzde 1,7 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla istihdam artış yüzde 16,1 ile Bilgi ve İletişim sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörün çalışan sayısında az olduğu göz önüne alındığında istihdam açısından büyük bir ilerleme beklenmemektedir. İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde ise 3,2 ve 8,4 olan istihdam

artış oranı sektörde çalışan sayısının fazla olması nedeniyle önemli bir ölçüde istihdam artışı beklenmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektörlerin başında ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü gelmektedir. İhale usulü çalışan firmaların ihale süreleri ve işleri bittiği için net bir şekilde azalış gözlemlenecektir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	248	6,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	218	8,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	185	2,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	145	3,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	40	2,3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	34	1,8%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	3	2,8%
YÖNETİCİLER	3	0,5%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-429	-9,7%
GENEL TOPLAM	**448**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarında neredeyse tamamında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 248 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. En az artış beklenen meslek grubu ise 429 kişilik azalış ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları Çalışanlarıdır. Çalışan sayısı bakımından üçüncü sayıda bulunan bu sektörde istihdamda ciddi bir düşüş olacağı görülmektedir.

Çalışan sayısında beşinci sırada yer alan Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 8,7'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelik gerektirmeyen meslekler ilk sırada en fazla artış beklenen meslek grubu

olmakla birlikte net istihdam değişim oranı yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. Bunun en önemli sebebi hem çok sayıda çalışanı olması hem de bir o kadar artış beklenmesidir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	TERMİK SANTRAL MAKİNELERİ TEKNİKERİ
ÇELİKHANE İŞÇİSİ	ELEKTRİK TEKNİKERİ
SATIŞ DANIŞMANI	İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)
BALIK TEMİZLEME İŞÇİSİ	İNŞAAT DEMİRİ BAĞLAMA USTASI
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	SIVACI (ÇİMENTO ALÇI)
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
KASİYER	MAKİNE BAKIMCI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	OTOBÜS KAPTANI (ŞOFÖRÜ)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ
DİĞER MOBİLYA İŞÇİLERİ	İNŞAAT BOYACISI/BOYACI

Kaynak: İPA 2017

Çanakkale ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Beden İşçisi (İnşaat), Çelikhane İşçisi, Satış Danışmanı, Balık Temizleme İşçisi, Temizlik Görevlisi meslekleri olup, Termik Santral Makineleri Teknikeri, Elektrik Teknikeri, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Sıvacı (Çimento Alçı), İnşaat Demiri Bağlama Ustası, mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (İnşaat), Temizlik Görevlisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Çanakkale ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda önceki seneki meslekler ile uyuşan meslekler bulunmamaktadır. Ayrıca bu yıl İnşaat sektörü mesleklerinin azalış beklediği dikkat çekmektedir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

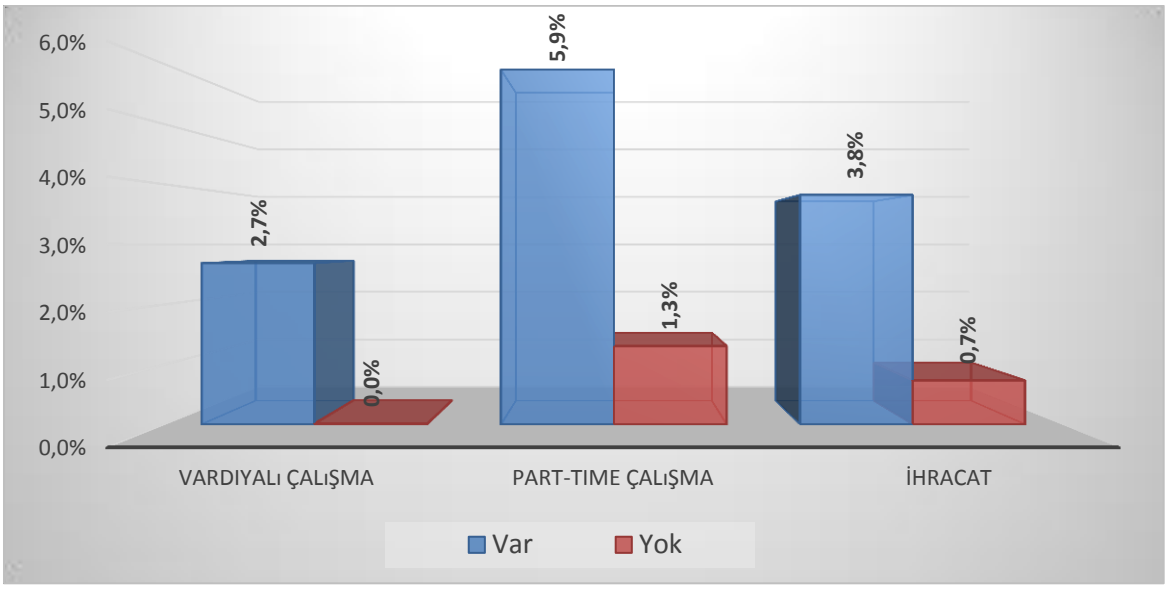

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin Part-Time çalışma yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Çanakkale iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 1,7 iken Part-Time çalışma yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 5,9'dur. Vardiyalı ve ihracat yapan işyerinin istihdam artışını etkilememektedir. Bu iki özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da üstünde seyretmektedir.

SONUÇ

Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2017 yılında Çanakkale ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Talep Araştırması, Çanakkale ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdeki sayısal artış olarak gösterebilir. Bu sayısal artış ile birlikte 2010 ve 2016 yıllarının kayıtlı işsiz oranındaki artış görülmektedir. 2010 yılında Çanakkale ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 6 bin 914 kişi iken 2016 yılında ise 15 bin 483 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır.

İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır. Bu kapsamda İŞKUR tarafından açılan kurslar bölgelere göre farklılık göstermektedir. Katılımcı sayılarına bakıldığında, İşbaşı Eğitim Programı (İEP) 1093 program 1470 katılımcı ile en fazla katılımcı sayısına sahiptir, devamında 62 program 1136 katılımcı sayısı ile Toplum Yararına Programı(TYP), girişimcilik 38 program ve 954 katılımcı, mesleki eğitim kurs sayısı 29 katılımcı sayısı 584 katılımcı olarak sıralanmaktadır. Toplam kurs sayısı TYP hariç 1160 program 3008 katılımcı bulunmaktadır. Bu veriler 2016 yılında işgücü piyasasına destek olan teşvik amaçlı programların ağırlığı anlaşılmaktadır.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Çanakkale ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının erkekler için Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadınlarda ise Nitelik gerektirmeyen İşlerde olduğu görülmektedir. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde 2016 yılında yüzde Şoför-Yük Taşıma, Elektrikçi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri şeklinde sıralanmaktadır. Bu durumda Çanakkale ilinde işgücü talebi açısından, aslında eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Çanakkale'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.
- TR22 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Çanakkale'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Çanakkale İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı
- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: